

Jul på
Nordhuset
och i Malm

Neuvola tuli
päiväkotiin

Laadukasta
valoa
kaupunkiin

kauppa

05
07
08
10
12
13
18
20
25
27

KIRJASTO 10 on toiminnan paikka: siellä voi vaikka tulostaa nupin lipastoon tai lyhentää housunlahkeet.

HYVÄ, hellä ja arvostava hoito ovat lähtökohtana Suursuon sairaalan saattohoito-osastolla. Siellä hoide-
taan vuosittain 500–600 potilasta.

TAIDE ilahduttaa kiskoilla matkaavia. Lähdetään taide-
retkelle metron ja lähijunien asemille!

VALOFESTIVAALI *Lux Helsinki* tunnetaan ulkomaita
myöten, mutta tunnustusta ansaitsee arkivalaistuskin
– kaupungin ylläpitämiä ulkovalaisimia on noin 85 000.

PERHEIDEN ARKEA helpotetaan tarjoamalla 3-vuotis-
tarkastukset lapsen omassa päiväkodissa.

KAUPUNGINORKESTERI kertoo teemasivuillaan kevään
musiikillisista tarinoistaan salaisine, hauskoine ja
pelottavine piirteineen.

PÄÄHENKILÖ loihtii ruokaan ilmettä vaikka poron-
jäkälällä. Kuka on tämä Helsingissä vaikuttava maail-
man neljänneksi paras kokki?

STADILLA DUUNISSA. Liikennesuunnittelupääällikkö
Reetta Putkonen kannattaa autoriippumattomuutta:
asukkaan on voitava käyttää muutakin kulkumuotoa.

SVENSKA SIDOR. Siw Handroos-Kelekay, kulturprodu-
cent i Nordhuset, uppmärksammades med svenskada-
genpriset.

IN ENGLISH. Helsinki awarded three innovative new
apps under development at the Ultrahack 2015
hackathon in November.

KUVA RAOUL CHARPENTIER

KUVA ISTOCKPHOTO

KUVA PERTTI NISONEN

Lukijakilpailu
Sivulla 24 jäljitetään
1960-luvun rakennus-
työmaan sijaintia.

**Toivoisitko Helsinki-infon
kirjoittavan tietystä aiheesta?
Kerro vinkkejä ja mielipiteitäsi,
voit voittaa kirjoja.**

Toimitus toivottaa
kaikille lukijoille
mukavaa joulun aikaa
ja hyvää alkavaa vuotta!

KUVA JUSSI HELLSTEN

PITÄISIKÖ Helsinki-infon kertoa enemmän kaupungin järjestämis-
tä palveluista? Vai pikemmin asuinalueista tai ympäristöasioista?
Luetko mieluummin tulevasta suunnitelmista kuin kaupungin his-
toriasta? Onko jokin itsellesi tärkeä aihepiiri jäänyt lehdessä huo-
miotta? Nettisivuillamme (www.hel.fi/helsinki-info) olevassa ky-
selyssä voit kertoa mielipiteesi ja toiveesi.

Kyselyyn voi vastata vuoden loppuun asti myös paperilomak-
keelle, jonka saa kaupungintalon aulan Virka-infosta osoittees-
ta Pohjoisesplanadi 11–13. Vastauskaavakkeen voi jättää sinne tai
postittaa osoitteella Helsinki-info, Lukijakysely, PL 1, 00099 Hel-
singin kaupunki.

Vastanneiden kesken arvotaan kirjepalkintoja.

Odotamme ideoitanne!

HELSINKI-INFON TOIMITUS

HELSINKI-INFO

Numero 6 • 2015

Jakelu 2.12.

39. vuosikerta

JULKAISIJA

Helsingin kaupunki,

PL 1, 00099 Helsingin kaupunki

p. 310 1641 (vaihde)

www.hel.fi/helsinki-info

VASTAAVA TOIMITTAJA

Rita Ekelund

TOIMITUSSIHTEERI

Tiina Kotka

TOIMITTAJA

Heta Ängeslevä

RUOTSINKIELISET SIVUT

Nina Weckström

KONSEPTISUUNNITTELU

Saku Heinänen & Jesper Vuori

TAITTO

Heikki Sallinen

KANNEN KUVITUS

Mari Huhtanen

KIRJAPAINO

Sanomapaino, Vantaa

PAINOSMÄÄRÄ

379 328 kpl

ISSN

0782-0453

JAKELUASIAT

Posti,

p. 0200 71000,

asiakaspalvelu@posti.fi

SEURAAVA HELSINKI-INFO

jaetaan 18.2.2016

PALAUTETTA LEHDESTÄ

voi lähettää joko sähköpostilla:

helsinki-info.palaute@hel.fi tai

postitse: Helsinki-info, PL 1,

00099 Helsingin kaupunki.

Kirjailija **Kaari Utrio** tekee kirjoissaan eläväksi 1830-luvun Helsinkiä.

Ihmisen kokoinen pääkaupunki

SYNNYIN asemasodan aikana heinäkuussa 1942 Mehiläisen sairaalassa Helsingissä. Asuimme ensin Helsingin- ja Fleminginkadun kulmassa, sitten Hämeentien ja Mäkelänselän kulmauksessa. Lapsuuteni Helsinki oli hyvin matalasti rakennettu nykyiseen verrattuna. Makkaratalon kohdalla muistelen usein paikalla aiemmin olleita matalia kivitaloja, joissa oli pikkuliikkeitä, kuten hansikasliike.

LIIKENNETTÄ lapsuuteni Helsingissä oli vähän. Raitiovaunu oli yleinen kulkuväline, ja hevonenkin kuului katukuvaan. Hevoskärryjä käytettiin lähinnä kuljetukseen, ja Kauppatorin nurkalla oli paikka hevosille.

Asunnot lämmitettiin lapsuusvuosinani puulla. Muistan valtavat halkokuormat, jotka purettiin kuorma-autosta talojen kellareihin. Lasten tehtävänä oli kantaa puut koreilla puukellariin ja sieltä kotiin. Hissejä ei ollut eikä lämmintä vettä. Keittiövedet lämmitettiin kattiloilla ja kylpyhuoneessa meillä oli puulla lämmitettävä vesisäiliö.

Käydessäni Helsingin kaksoistytökoulua silloisella Hallituskadulla seurasin, miten Porthaniaa rakennettiin ränsistyneiden puutalojen tilalle.

SIEMEN kiinnostukseeni historiasta ja myös Helsingin historiasta kylvettiin jo lapsuudessani. Opin kotona, että arkkitehti Carl Ludwig Engel oli merkkihenkilö. Hänen ansiostaan Helsingissä on Euroopan elegantin aukio.

Engelin ajan Helsinkiä rakennettiin venäläisten rahoin ja saamme olla kiitollisia heille upeista rakennuksista. Engel sai vapaat kädet suunnitella Helsinkiä. Hän oli riittävän suuruudenhullu ja hänen kykynsä riittivät suunnitelmien toteuttamiseen. Helsinki rakennettiin Pietarin esikuvan mukaisesti.

Osin kerran Sofiankadulla keskelle japanilaisturistien ryhmää. Heidän ällistyksensä oli ääretön Senaatintorin avautuessa näköpiiriin. Aukion harmonia on uskomattoman hieno ja koko aukio on yhden ihmisen suunnittelema.

OLEN kirjoittanut seitsemän 1830-luvun Helsinkiin sijoittuvaa romaania. Kirjoittamisessa hauskin on vanhan Helsingin tekeminen eläväksi. Toivon kirjojeni tuovan lukijoille ymmärrystä kaupungin pitkästä historiasta. Asukkaita oli 1800-luvun alkuvuosikymmeninä niin vähän, että he olisivat mahtuneet Suurtorille eli nykyiselle Senaatintorille.

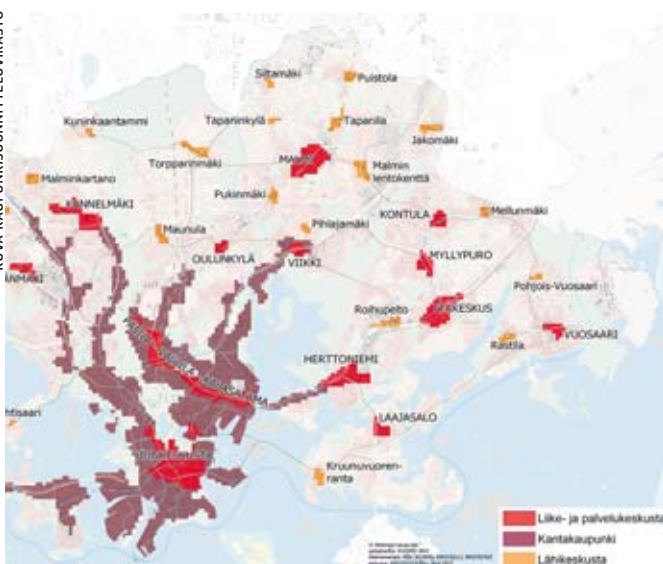
Helsinki on viehättävä kaupunki. Pidän siitä, ettei keskustassa ole korkeita rakennuksia eikä ahtautta. Myös kaupungin siisteys on hyvä asia. Helsinki on ihmisen kokoinen pääkaupunki ja keskustassa kaikki on saavutettavissa jalan. On hyvä, että Helsingissä on paljon puistoja ja puita.

Suomessa ei osata markkinoida ja kehua omia hyviä puolia riittävästi. Helsinkiin ja Suomeen saisi varmasti lisää turisteja, mutta toisaalta jo nyt esimerkiksi Esplanadilla ei juuri suomea kuule. Helsingin viehätys on myös siinä, että laivat tulevat ihan keskusta.

Kaari Utrio on kirjoittanut kymmeniä historiallisia romaaneja ja historiaan liittyviä tietokirjoja. Hän on ollut vapaa kirjailija vuodesta 1968. Utrio on asunut Somerolla vuodesta 1975 lähtien.

TOIMITTAJA **PÄIVI ARVONEN**

"Kirjoittamisessa hauskin on vanhan Helsingin tekeminen eläväksi", kertoo Kaari Utrio, jonka syyskuussa ilmestynyt *Pa-periprinssi* jatkaa 1830-luvun Helsinkiin sijoittuvien epookkiromaanien sarjaa.

KAAVOITUS

Tutustu yleiskaava-ehdotukseen

YLEISKAAVA-EHDOTUS on nähtävillä muistutuksia ja lausuntoja varten näyttely- ja infotila Laiturilla (Narinkka 2), kaupungintalolla (Pohjoisesplanadi 11–13) ja netissä (www.hel.fi/suunnitelmat). Asukkaat voivat jättää ehdotuksesta muistutuksia Helsingin kirjaamoon kaupungintalolle 29.1.2016 saakka.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi marraskuussa Helsingin yleiskaavaehdotuksen ja sen

on tarkoitus edetä kaupunginhalituksen ja -valtuuston käsittelyyn ensi vuoden lopulla.

Yleiskaavaehdotus linjaa, miten Helsinki voisi kasvaa 250 000 asukkaalla ja 170 000 uudella työpaikalla vuoteen 2050 mennessä. Tiiviin kaupungin useita keskuksia yhdistäisi raideliikenne, kantakau-punkia laajennettaisiin kaupunkibulevardein ja vehreyttä saataisiin esimerkiksi kaupunkimetsistä. Lisätiedot ja blogi: yleiskaava.fi.

PALAUTE

Tavoitteena tyytyväinen asiakas

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden virasto saa asiakaspalautetta monesta eri kanavasta.

VALTAOSA palautteesta annetaan suullisesti suoraan työntekijöille, todetaan katsauksessa sosiaali- ja terveystieteiden viraston palautekanavista vuosina 2013–2015 saatuun tietoon.

Hyvä palvelukokemus ja kiitokset kerrotaan usein välittömästi paikan päällä henkilökunnalle. Verkossa toimivaan palautejärjestelmään kertyy enemmän kielteisten kokemusten kirjauksia. Eniten palautetta kohdistuu suun terveydenhuoltoon, sähköiseen asiointiin, terveysasemien toimintaan ja toimeentulotukeen.

TÄNÄ SYKSYNÄ sosiaali- ja terveystieteiden viraston palautejärjestelmään oli kolmessa kuukaudessa tullut 980 palautetta. Näistä kiitoksia oli 90, moitteita 402, kysymyksiä 223 sekä ideoita ja muuta palautetta 163 kappaletta. Palautteiden käsittelyaika oli keskimäärin neljä vuorokautta.

Esitettyjen kysymysten kirjo oli hyvin laaja e-reseptin uusimisesta pakolaiskriisiin. Ideoita tuli etenkin verkko- ja muiden palveluiden kehittämisestä. Kiitospalautteet kohdistuivat usein asiakkaan saamaan hoitoon.

TYTYMÄTTÖMYYS aiheuttaa etenkin se, jos tiedon saanti palveluista on hankalaa, vuorovaikutustilanne epäonnistuu tai jos palvelun saatavuus

tai jonojen pituus ei vastaa odotuksia.

Monissa toimipisteissä on käytössä Happy or not -pikapalautelaitte, jossa yhdellä painalluksella voi ilmaista mielipiteensä. Palautteita kertyy esimerkiksi terveyspalvelujen osalta noin 350 000 vuodessa. Pikapalautetta antaneista 80 prosenttia oli tyytyväisiä saamaansa palveluun.

KAIKISTA sosiaali- ja terveystieteiden viraston palveluista tehdään erilliset asiakas-tyytyväisyyskyselyt joka toinen vuosi. Syksyn 2014 kyselyssä yleisarvosana asettui kahdeksan kieppeille.

Palautetta saadaan myös asiakasraatien kautta. Näitä toimii muun muassa terveysasemilla, sosiaaliohjauksessa ja vammaispuolun asumisyksiköissä. Lisäksi palvelukeskuksissa toimii asiakasneuvostoja. Arvokasta palautetta saadaan myös päihde- ja psykiatriakeskuksien työhön osallistuvilta kokemusasiantuntijoilta.

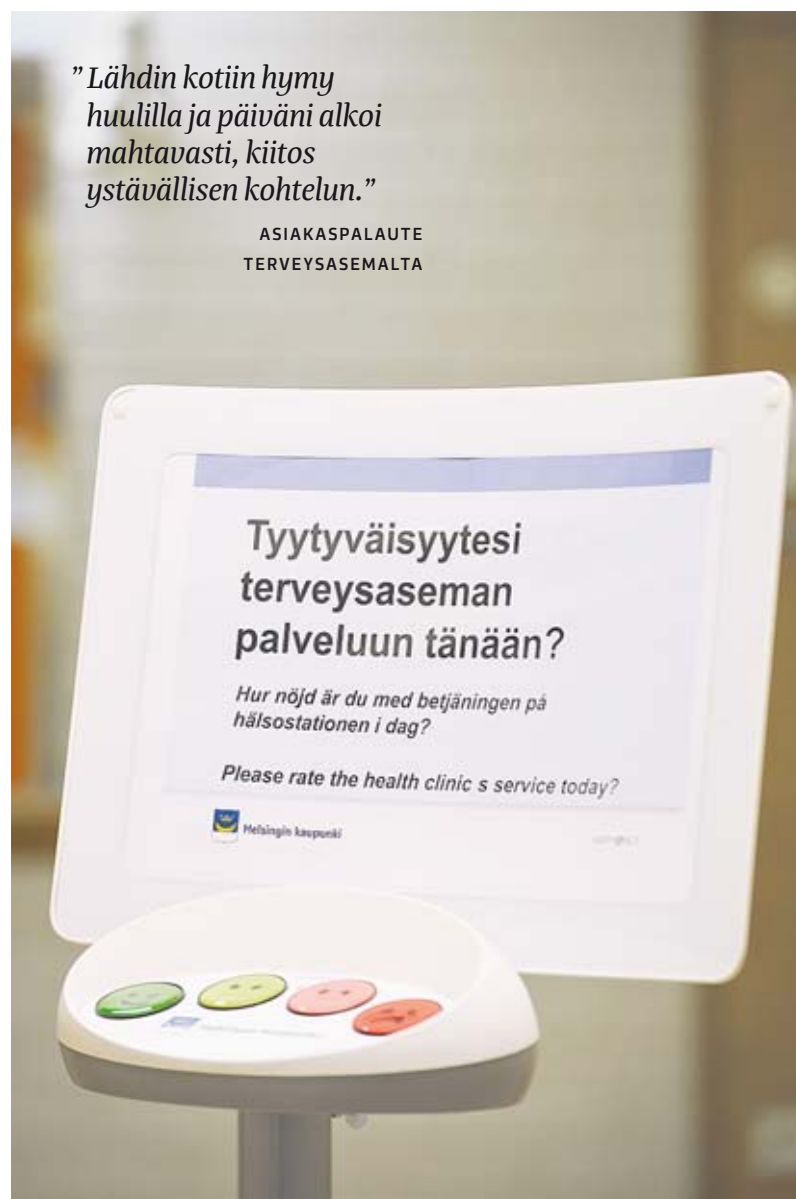
RITA EKELUND

Katsaus sosiaali- ja terveystieteiden viraston asiakaspalautekanavista saatuun tietoon 2013–2015.

Katsaus löytyy verkosta www.hel.fi -etusivulta polkua Kaupunki ja hallinto ➔ Osallistu ja vaikuta ➔ Anna palautetta ja kysy ➔ Selaa palautteita.

”Lähdin kotiin hymy huulilla ja päiväni alkoi mahtavasti, kiitos ystävällisen kohtelun.”

ASIAKASPALAUDE
TERVEYSASEMALTA

Pikapalautelaitteita on nykyään muun muassa kaikilla terveysasemilla.

Lukupiiri somessa

KIRJOISTA voi nyt keskustella sosiaalisessa mediassa olevassa E-lukupiirissä juuri silloin ja sen verran kuin itselle sopii. HelMet-kirjastojen ja Elisan yhteistyönä syntynyt lukupiiri toimii Facebookissa Epos e-lukupiiri -ryhmän avulla. Kerrallaan käsitellään yhtä uutuuskirjaa. Ryhmässä voi kertoa ja keskustella kirjan herättämistä ajatuksista sekä jakaa lisätietoa kirjan aihepiiristä.

Lukupiiri kokoontuu myös kirjastoissa, seuraavan kerran 17.12. Etelä-Haagan kirjastossa (Isonnevan tie 16 B). Kaikille avoimissa tapaamisissa ja Facebook-ryhmässä saataan nähdä yllätysvieraita, kuten kirjailijoita tai kääntäjiä. Lisätiedot: www.helmet.fi ja www.facebook.com/groups/Eposelukupiiri.

Kirjastot luopuvat käteismaksuista

PIENISSÄ ja keskisuurissa kirjastoissa ei voi ensi vuoden alusta maksaa käteisellä. Näin vapautetaan henkilöstön aikaa muuhun kirjastotyöhön ja pienennetään riskejä, kuten varkauksia. Kirjastomaksuja voi maksaa maksukortilla kirjastossa tai verkkomaksuna helmet.fi:ssä.

Näissä vilkkaissa kirjastoissa säilytetään käteismaksut: Itäkeskus, Kallio, Kirjasto 10, Malmi, Oulunkylä, Pasila, Pohjois-Haaga, Rikhardinkatu, Töölö (remontissa) ja Vuosaari. Kirjastoautoissa ja Sakarinmäen lastenkirjastossa ei ole maksumahdollisuutta.

"Kehitämme palveluita tulevaa Keskustakirjastoa varten", kertoo Kirjasto 10:n osastonjohtaja Kari Lämsä.

Kirjasto 10 on tekemisen paikka

KIRJASTO 10 on malliesimerkki uuden ajan kirjastosta, jossa perinteisen kirjastoasioinnin lisäksi esimerkiksi tulostetaan jääkaapin ovenkahvoja, korjataan housuja ja editoidaan videoita.

"Tekeminen ja toiminnallisuus ovat ohjanneet meitä alusta lähtien, kuten myös nopea reagointi ja päivittäinen dialogi asiakkaiden kanssa. Uudistukset ovat lähteneet käyttäjien ideoista", kertoo osastonjohtaja **Kari Lämsä**.

Toiminnallisuus ei tarkoita perinteisestä lainaustoiminnasta tai lukusaliroolista luopumista. Päinvastoin: Pääpostitalossa toimiva Kirjasto 10 on kaupungin suosituin varausten

noutopiste, ja myös omia kirjoja lainataan paljon. Kävijöitä on kuukausittain 50 000.

"Hyllyjä on vähän, sillä kun 70 prosenttia kirjoista on lainassa, ei hyllyjä juuri tarvita", toteaa Lämsä.

Kirjastolla on mittava kokoelma lehtiä – suurin osa digitaalisena – ja niitä voi lukea esimerkiksi lainattavalla tablettitietokoneella.

SISUSTUSTA vaihdellaan tarpeen mukaan. Nyt ulko-oven luona on muutama sermein eristetty neuvottelutila ja niiden jälkeen lukutila tietokoneineen ja hyllyineen. Kirjaston perällä on isohko avoin tila ja paljon tuoleja.

"Meillä on joka viikko yhdistysten ja yhteistyökumppanien järjestämiä tapahtumia, useimmiten keskustelutilaisuuksia ajankohtaisista aiheista. Kävijät haluavat koulutusta esimerkiksi 3D-tulostuksesta. Suosittuja ovat myös ikäihmisten ryhmät, joissa digitaaliseen maailmaan tutustutaan vertaistuen avulla", kertoo Lämsä.

Kirjaston takaosassa sijaitsee Kaupunkiverstas, jonka isoin hitti on 3D-tulostin, mutta yhtä lailla siellä voi editoida musiikkivideoita tai vaikka lyhentää housunpunteja.

"Henkilökohtainen palvelu ja asiakkaiden opastus on tärkeää, samoin uudistuminen. Kouluttaudumme jat-

Kirjasto 10

- Tuhansia koti- ja ulkomaisia aikakauslehtiä.
- Ryhmätyötila ja kaupunkitoimistot kaupunkilaisten käytettävissä.
- Rentoutumistilassa erilaisia äänimaailmoja.
- Kansalaisen e-kioskissa voi esimerkiksi ottaa videopuhelulla yhteyden Kelaan, poliisiin tai verovirastoon.
- Kaupunkiverstaassa voi tehdä grafiikkaa, multimediaa, 3D-tulosteita, t-paitakuvioita ja tarroja sekä editoida musiikkia ja videoita. Kävijä maksaa vain materiaalikustannukset. Vinyylibaarissa saa digitoitua vinyylit ja c-kasetit. Henkilökunta opastaa laitteiden käytössä. Lainattavissa on instrumentteja.
- Ikäihmisille suunnatut tietotekniikan ja digitaalisten palveluiden vertaisopastusryhmät tiistaisin ja torstaisin kello 11–14.
- Lastenosastolla on kurseja, kuten robotin rakentamista.
- Esiintymisalueelle voi järjestää tapahtumia tai keskustelutilaisuuksia henkilökunnan kanssa.

kuvasti, koulutamme toinen toisiamme ja seuraamme kirjastoalaa maailmalla. Testaamme ja kehitämme palveluita tulevaa Keskustakirjastoa varten. Olemme onnekkaita, koska niin kaupungin johto kuin asiakkaatkin luottavat meihin ja tekemiseemme", Lämsä toteaa.

KIRJASTO 10, Elielinaukio 2 G (Pääpostitalo), avoinna ma-to klo 8–22, pe klo 8–20 ja la-su klo 12–18, p. 09 3108 5703 (tietopalvelu, aineistotiedustelut), 09 3108 5000 (lainauspalvelut ja asiakastietokoneet), www.helmet.fi, kirjasto10@hel.fi.

TIINA SANDBERG

HYVÄNTEKEVÄISYYS

Joulumieltä yksinäisille

VOIT ilahduttaa yksinäistä vanhus-
ta ostamalla hänelle lahjoitusku-
kan. Kaupungin kotihoito valit-
see kukkien saajiksi vähäosaisia
vanhuksia. Haluamansa kukan
voi valita ja tervehdyksen kirjoit-
taa Ole joulupukkina seniorille
-kampanjaan osallistuvissa kuk-
kakaupoissa, joista kukat toimi-
tetaan vastaanottajille joulunalus-
viikolla. Kampanjasta vastaa Home
Instead Seniorihoiva. Lisätietoa on
osoitteessa www.homeinstead.fi.

ENERGIA

Parhaat paikat aurinkopaneeleille

UDESTA karttapalvelusta saa
tietoa, minne kannattaa asentaa
aurinkopaneeleja ja siellä voi tut-
kia vaikka oman kotitalonsa au-
rinkosähköpotentiaalia. Helsingin
seudun ympäristöpalvelun
julkaisema avoimen datan palve-
lu (<http://kartta.hsy.fi>) kertoo esi-
merkiksi arvion aurinkosähkön
vuosituotosta ja parhaiten auringon
säteilyä saavat katon osat huomi-
oiden pilvisyyden vaihtelun eri vuo-
denaikoina. Palvelussa voi tarkastella

useita aineistoja päällekkäin, tallen-
taa karttanäkymän kuvana tai pdf:nä
sekä ladata avointa dataa omalle tie-
tokoneelle.

VERKOSSA

Anna lahjaksi aineetonta

MITÄ jos antaisitkin joululahjaksi
elämyksen? Vinkkejä on koottu
sivulle www.annajotainmuuta.fi.
Lahja voi olla vaikka leffailta, jalka-
hoito tai brunssi. Tai jaa aikaasi ja
osaamistasi: opeta tablettitietoko-
neen käyttöä sukulaiselle tai tar-
joudu hoitamaan ystäväsi lapsia
muutamana iltana. Jätemäärät vä-
henevät, kun lahjana on palveluja,
elämyksiä, aikaa ja hyvää mieltä.

Ei paistorasvaa viemäriin

JOULUNA on hyvä muistaa, etteivät
kinkun paistorasvat ja ruokajäte
kuulu viemäriin. Kinkun paistoras-
van voi laittaa tiiviissä astiassa se-
kajätteen joukkoon. Ruoantähteet
kuuluvat biojäteastiaan. Viemäri-
etiketti antaa tarkempaa opastus-
ta osoitteessa hsy.fi/siistiviemari.
Oppaan painettua versiota voi ti-
lata asuinkiinteistöihin maksutta
osoitteesta hsy.fi/esitteet.

Esikoululaisille oma oppimispeli

ESIKOULULAISILLA on nyt mak-
sutta ja vapaasti käytettävissään
medialukutaitoja kehittävä Apa-
raattisaari-nettipeli osoittees-
sa aparaattisaari.fi. Oppimispe-
li harjaannuttaa tieto- ja viestin-
täteknologiataitojakin. HTML5-
tekniikalla toteutettu peli toimii
tabletilla, kännykällä ja tietoko-
neella. Pelistä on suomen-, ruot-
sin- ja englanninkieliset versiot.
Opetus- ja kulttuuriministeriön ra-
hoittaman pelin ovat tuottaneet
kaupunginkirjasto, varhaiskasva-
tusvirasto ja Anway Oy.

Finland in your
language

KUVA KIMMO BRANDT

"Infopankista on nyt käytössä myös mobiiliversio", iloitsee Infopankin tiimi Ulla Lehtonen (vas.), Helena Ikäheimo, Jaana Rytkönen, Eija Kyllönen-Saarnio, Susanne Julin ja Katja Kaila.

MAAHANMUUTTAJAT

Tietoa tusinalla kielellä

RUNSAAT 10 vuotta toiminut Info-
pankki-sivusto tarjoaa luotettavaa ja
ajantasaista tietoa maahanmuuttajien
kotoutumisen tueksi. Samalla se on
verraton tietolähde kenelle tahansa
suomalaisesta yhteiskunnasta ja kun-
nallisista palveluista kiinnostuneelle.
Tietoa on tarjolla 12 kielellä. Ai-
heet liikkuvat työnhausta asumiseen,
opiskelusta sosiaaliturvaan ja kieli-
kursseihin.

"Paitsi maahanmuuttajien tai
muuttoa suunnittelevien omatoimis-
ta tiedonhakua Infopankki palve-
lee myös monikielistä neuvontatyötä
asiakkaiden parissa tekeviä. Käyttöä
helpottaa, että sisäلتsivujen kieliver-
siot ovat identtisiä. Miltä rahansa si-
vulta voi siirtyä suoraan vastaavaan

sivuun kieliversioissa", sanoo Info-
pankin päätoimittaja ja viisihenkisen
tiimin vetäjä Eija Kyllönen-Saarnio.

INFOPANKIN kävijämäärät ovat nou-
sussa. "Tänä vuonna käyntejä on ollut
jo miljoona", kertoo tiedottaja Jaana
Rytkönen. Puolet sivujen kävijöistä
on Suomesta, puolet muista maista.

Suosituimmat kielit, joilla tietoa etsitään, ovat suomi, englantia, venäjä ja arabia.

Suosituimmat kielit, joilla tietoa
etsitään, ovat suomi, englantia, venäjä
ja arabia. Eniten haetaan tietoa työ-
stä ja yrittäjyydestä sekä suomen kie-
len kursseista.

Kielikurssien löytämistä helpot-
tamaan Infopankin tiimi on kehittä-
nyt Finnish Courses -verkkopalvelun,
josta voi hakea eritasoisia ja -hintai-
sia suomen ja ruotsin kielen kursseja.

"Koulutuksia järjestävät tahot vie-
vät itse tietonsa järjestelmään. Ensi
keväänä alkavilta kursseilta saattaa
vielä löytyä paikkoja", Kyllönen-Saar-
nio vinkkaa.

RITA EKELUND

www.infopankki.fi
www.finnishcourses.fi

Lippuhinnat nousevat

HELSINGIN seudun liikenteen (HSL) lippujen hinnat nousevat ensi vuoden alussa. Kunnan sisäisen aikuisten 30 päivän kausilipun hinta nousee 49,50 eurosta 52,40 euroon. Seutukausilippu nousee 98,60 eurosta 102,40 euroon. Aikuisten kertalipun hinta nousee 3 eurosta 3,20 euroon ja kertaseutulippu 5 eurosta 5,50 euroon. Matkakortilla aikuisten arvolippu maksaa 2,06 euroa ja arvoseutulippu 4,04 euroa.

Suurin syy hinnankorotuksiin ovat isot hankkeet, kuten Kehärata, Länsimetro ja metrovarikon laajennus. Ilman HSL:n jäsenkuntien tukea liput olisivat keskimäärin kaksi kertaa kalliimpia.

KUVA MARI HOHTERI

Matkustajat ennätystyytyväisiä

HELSINGIN seudun liikenteen (HSL) joukkoliikenteeseen oli tyytyväisiä lähes 91 prosenttia matkustajista: 90,9 prosenttia antoi yleisarvosanan 4 tai 5 asteikolla 1–5. Yleisarvosana 4,17 oli ennätyskorkea. 93,7 prosenttia koki saavansa vastinetta rahalleen ja lähes 99 prosenttia suosittelee joukkoliikenteen käyttöä muille.

Lähde: HSL:n kyselytutkimus joukkoliikennevälineissä 2015, www.hsl.fi Tiedotteet.

91 %
matkustajista
tyytyväisiä
HSL-alueen
joukkoliiken-
teeseen.

Tukea elämän loppuvaiheessa

Kivunlievitys ja arvostava hoito ovat saattohoidon kulmakiviä.

PIIROS MINNA ALANKO

MONI tuntee Terhokodin, mutta ei välttämättä tiedä, että Helsingissä saattohoitopotilaita hoidetaan myös Suursuon sairaalassa. Helsingin kaupungin sairaalassa on toiminut 25-paikkainen saattohoito-osasto kolmen vuoden ajan.

”On tilanteita, joissa kotona hoito ei enää onnistu tai tunnu hyvältä – ei ehkä ole omaisia tai läheisiä. Silloin saattohoito sairaalassa on hyvä vaihtoehto”, apulaisylilääkäri **Pirjetta Manninen** sanoo.

SUURI OSA Suursuon saattohoitopotilaista on iäkkäitä, yleensä syöpää sairastavia potilaita. Useilla heistä on sairauden loppuvaiheessa paljon kipuja ja oireita, ja kivunhoito onkin yksi saattohoidon kulmakivistä.

”Hyvä oireiden hoito ja ylipäätään hyvä, hellä ja arvostava hoito ovat tärkeitä asioita.”

Elämän loppuvaiheessa monelle on tärkeää viettää mahdollisimman paljon aikaa läheistensä kanssa. Omaiset saavat vierailla vapaasti ja myös yöpyä osastolla.

”Potilas ei välttämättä pysty enää liikkumaan tai tekemään mitään, joten silloin tärkeintä on, että läheiset ovat lähellä ja läsnä”, Manninen kertoo.

POTILAAN suhtautuminen omaan lähestyvään kuolemaan voi vaihdella suuresti. Kuolemaan valmistautumiseen kuuluu, että siitä keskustellaan.

”Lähdemme ajatuksesta, että jokaisen kanssa siitä puhutaan. Ettei kellekään jää ajatus kuoleman olevan jotain niin kauheaa, ettei siitä voisi edes puhua. Kaikki eivät halua puhua, mutta mahdollisuus siihen tarjotaan”, Manninen toteaa.

Saattohoito-osaston henkilökunta valmistaa myös potilaan omaisia tulevaan. Lähestyvä kuolema on usein raskasta myös heille.

”Omaisilla on paljon kysymyksiä ja heidät on pidettävä ajan tasalla siitä, missä mennään.”

KAIKILLA omaisia ei ole. Silloin sairaalan henkilökunnan rooli korostuu. Suursuon saattohoito-osastolla työskentelee myös vapaaehtoisia, jotka viettävät aikaa potilaiden kanssa.

”Järjestämme kursseja, joiden kautta voi tulla vapaaehtoiseksi. Uudet vapaaehtoiset ovat tervetulleita”, Manninen kannustaa.

Suursuon saattohoito-osastolla hoidetaan kuukaudessa noin 40:ää potilasta. Vuodessa potilaita on 500–600. Keskimääräinen hoitoaika on noin kolme viikkoa.

”Joskus käy niinkin, että potilaan tila kohenee ja hän haluaa lähteä kotiin. Kuuntelemme toki toiveita.”

Manninen uskoo, että saattohoidon tarve kasvaa, kun suuret ikäluokat vanhenevat ja ihmisten elinikä pitenee. Lähtökohta on, että kaikissa sairaaloissa potilaat saisivat hyvää ja arvokasta hoitoa elämänsä loppumetreillä.

”Resursseja tarvitaan, mutta asenne on hirmuisen tärkeä. Kuolevasta potilaasta on pidettävä hyvää huolta ja tarjottava parasta hoitoa. Ilman tätä asennetta ei ole hyvää hoitoa.”

Vapaaehtoistyöstä saattohoidossa kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä: paula.lagerstam@hel.fi tai p. 09 310 69405.

HETA ÄNGESLEVÄ

Nyt lähdetään taideretkelle metron ja lähijunien asemille.

Taidetta raiteiden

TEKSTI RITA EKELUND KUVAT RAOUL CHARPENTIER

varrella

Maailman metropoleis-
sa maanalaisen ase-
mat tarjoavat usein
toinen toistaan kie-
hovampia taide-elä-
myksiä. Helsingissä
kin taide tuli asemille
pian metroliikenteen

käynnistyttyä. Ensimmäiset teokset ilmestyivät
Kamppiin vuonna 1985. Nyt ainakin tusinan verran
metroasemia Ruoholahdesta Vuosaareen ilahduttaa
matkustavia muun muassa veistoksin, valoteok-
sin ja lasimaalauksin.

Julkista taidetta vaaliva kaupungin taidemuseo
HAM on useimmiten ollut metron teoshankinnoi-
sa mukana tilaajana tai kutsukilpailun järjestäjänä.
”Teoksia on tullut myös lahjoituksina tai niitä on
tuotettu paikallisin harrastajavoimin”, sanoo ama-
nuenssi **Teija Mononen-Honkanen**.

Hyvälle alulle päässyt maanalainen taidekokoel-
ma saa täydennystä, kun metro jatkuu ensi elo-
kuussa Ruoholahdesta Espoon Matinkylään. Uusia
asemia tulee kahdeksan. Näistä kaksi sijaitsee Hel-
singin puolella, Lauttasaarella ja Koivusaarella.

”Jokaiselle metroasemalle on jo suunnittelun al-
kuvaiheessa pyritty löytämään taiteelle paikat. Kul-
lakin uudella asemalla on oma identiteettinsä, jota
taideteokset osaltaan luovat ja jonka perusteella
matkustaja erottaa asemat helposti toisistaan”, ker-
too Länsimetro Oy:n viestintäpäällikkö **Satu Linko-
la**. Taidekoordinaattorina hankkeessa toimii taitei-
lija **Jaakko Niemelä**.

Taiteeseen paikkojen identiteetin muokkaajana
on paneuduttu myös viime kesänä avattua Kehära-
taa rakennettaessa. Vantaan kaupunki teetti Suo-
men ensimmäisen ympäristötaiteen kaavan ohjaa-
maan taideteosten hankintaa lähijunan asemille ja
niiden ympäristöön. Lentokentälle Helsingistä P-
junalla matkaava voi kyydistä nousematta nauttia
esimerkiksi Myyrmäen aseman uudesta värikkää-
stä kuosista.

Pysyvien teosten lisäksi liikennevälineisiin, py-
säkeille ja asemille sopii yhteisötaide eri muodois-
saan. 70-vuotisjuhlavuottaan viettävä HKL on tänä
vuonna tuottanut Taidelinja-hankkeessaan met-
roon ja raitiovaunuihin musiikkia, taideteoksia ja
performansseja.

”Ohjelmaa on tehty sekä ammattilaisten että
harrastajien kanssa, ja se jatkuu vielä joulukuun
ajan”, sanoo Taidelinjan taiteilija-koordinaattori
Annika Niskanen.

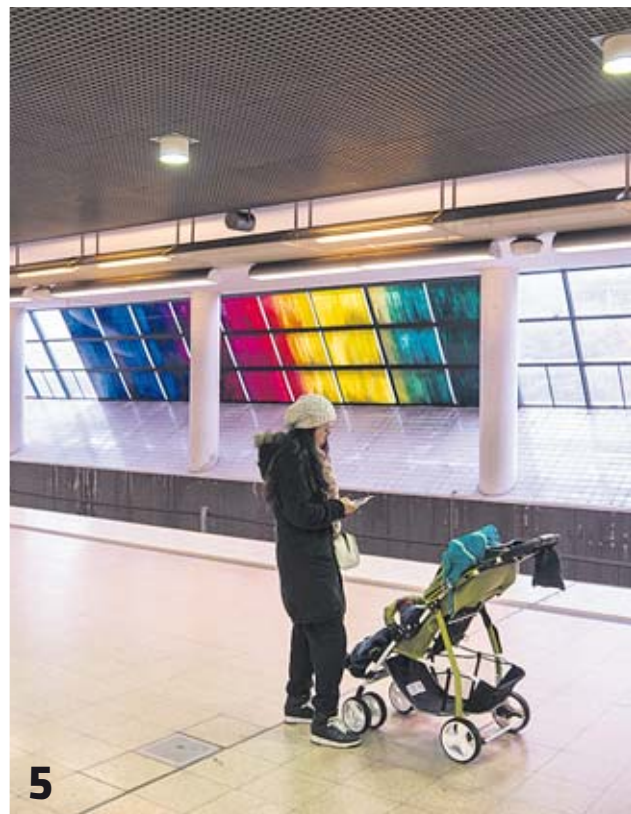
Concreatives-kollektiivin työpajoissa asukkai-
den kanssa tuotettu moniosainen tekstiiliteos on
esillä Kalasatamassa. Rautatien metroasemal-
la **Mikko Haapojan** ääniteos yhdistyy **Jesper von
Hertzenin** suunnittelemaan pelilautaan. ■

Lisätietoja Taidelinjan ohjelmasta:

📍 www.taidelinja.fi.

Helsingin metron ja Kehäradan asemien taide-
teoksista löytyy luettelo Wikipediasta. Helsingin
julkisen taiteen ja taiteilijoiden esittelyjä on
koottu Helsingin taidemuseon verkkosivulle:

📍 www.hamhelsinki.fi/veistokset/

KUVAT: 1. Multicoloured Dreams -ryhmän somistama
Myyrmäen asema. **2. Annikki Luukelan Verkosto** Hel-
singin Yliopiston metroasemalla. **3. Kampin termina-
alin Gekko (Pekka Paikkari, Kristina Riska, Kati Tuomi-
nen)**. **4. No Borders** -tekstiiligrffititeos Kalasataman
metroasemalla (**Concreatives**-kollektiivi ja asukkaat).
5. Viestejä Varjaageilta Puotilan metroasemalla (Var-
tiokylän yläasteen oppilaat). **6. Helman heilahdus (Aar-
ne Jämsä)** lentokentän juna-asemalla.

Helsinki siirtyy valaistuksessa ledeihin ja tarjoaa kaupunkilaisille laadukasta valkoista valoa.

Helsingissä kaikki kadut valaistaan. Kaikkiaan kaupungin ylläpitämiä ulkovalaisimia on noin 85 000.

Valoa kaupunkiin

TEKSTI HETA ÄNGESLEVÄ KUVAT JUHANA KONTTINEN

ELÄMME vuoden pimeintä aikaa. On pimeää illalla, yöllä, aamulla – ja kohta taas iltapäivällä. Aurinko nousee nyt Helsingissä yhdeksän kieppeillä ja painuu mailleen puoli neljältä. Helsingissä valaistukseen on panostettu paljon, enemmän kuin monessa muussa suuressa kaupungissa. Kaupungin ylläpitämiä ulkovalaisimia on noin 85 000.

”Keski-Euroopassa ja Britanniassa esimerkiksi puistoja ei valaista ollenkaan, vaan ne suljetaan pimeällä. Meillä lähdetään siitä, että yhteisten alueiden valaiseminen osaltaan aktivoi kaupunkilaisia liikkumaan. Ja se on tärkeää, koska pimeä vuoden aikamme on niin pitkä”, sanoo valaistuspäällikkö Juhani Sandström rakennusvirastosta.

Sandströmin mukaan valaistusoppeja ei kannata hakea Etelä-Euroopan kaupungeista ja niiden rantabulevardien valaisemisesta, vaan ennemmin muista Pohjoismaista.

”Meillä lähtökohtana on ennen kaikkea käytännöllisyys. Kaikki kadut valaistaan, mutta myös pääpuistokäytävät ja -alueet.”

Rakennusvirasto saa paljon palautetta valaistuksesta – jopa 90 prosenttia koskee leikki- ja koirapuistoja. Viraston tavoitteena on kartoittaa vuoden 2016 aikana kaikki kaupungin ylläpitämät puistot ja sen jälkeen tehdä selvitys valaistuksen tarpeesta.

”Esimerkiksi kaikkia lähes kolmeasataa leikki- puistoa ei varmaankaan voida valaista, mutta jonkinlainen linjaus tarvitaan”, Sandström sanoo.

LED-VALAISIMIEN käyttöön ottamisesta on puhuttu jo pitkään. Sandströmin mukaan valo ei ole kuitenkaan voitu vaihtaa toivotussa aikataulussa.

”Tähän vuoteen saakka ledit ovat olleet kalliita ja melko huonolaatuisia. Nyt tilanne on parempi, ja niiden käyttö kannattaa.”

Vaihto ei silti käy käden käänteessä: yhden valaisimen ikä voi olla 25 vuotta ja lamppu valaistuksessa kestää nelisen vuotta. Vanhaa valaistusta korvataan ledeillä noin parintuhannen valaisimen vuositahtilla. Lisäksi lähes kaikki uudet valaistukset toteutetaan ledeillä.

Matkalla laadukkaaseen valaistukseen on jouduttu tekemään kompromisseja.

”Energiatehokkuuden takia osaan valaisimista on jouduttu vaihtamaan väliaikaisesti keltaiset lamput. Ne eivät toista kunnolla värejä ja ovat monen mielestä rumat. Palautetta on tullut”, Sandström kertoo.

Pitkän ajan tavoitteena on saada kaupunkiin ledit, jotka heijastavat laadukasta valkoista valoa ja ovat energiatehokkaita. Helsingin julkiseen valaistukseen käyttämä budjetti on noin 20 miljoonaa

Ruoholahti, taustalla Cruseen silta.

euroa vuodessa. Nyt noin puolet siitä kuluu uuden valaistuskaluston hankintaan ja rakentamiseen, neljännes kaluston ylläpitämiseen ja neljännes sähkölaskuihin.

”Sähkölasku pienentyy jatkossa uuden teknologian myötä, mutta sitä ennen on tehtävä investointeja. Budjetti pysyneen siten samoissa luvuissa”, Sandström kertoo.

TEKNIikka kehittyä kaiken aikaa. Helsinkiin saatiin sähkövalot vuonna 1877. Siitä on kuljettu pitkä matka. Nykyään valaisimia voidaan jopa huoltaa etänä. Tieto viallisesta valaisimesta saadaan suoraan tietokoneelle.

Älyvalot ovat tulevaisuutta. Uuden teknologian avulla voidaan esimerkiksi valotasoa säätää käytön mukaan.

”Aamuyön tunteina ja hiljaisen liikenteen aikaan joitakin osia kaupungin valaistuksesta voitaisiin himmentää jopa alle puoleen vakiotasosta”, Sandström sanoo.

Kaupungin valaistus on tärkeää asukkaille, mutta valaistus luo vetovoimaa myös kaupungin imagolle ja matkailulle. Valofestivaali Lux Helsinki tunnetaan jo ulkomaita myöten. Espan puisto sai vasta uudet jouluvalot ja syksyllä Helsingissä järjestetyn valokonferenssin yhteydessä valaistiin

Helsingin perinteinen Y-valaisin 1930-luvulta, jota on nyt alettu valmistaa myös ledinä.

Ranskalaisen TILT-ryhmän *Lampounette* -teoksessa jättimäiset työvalaisimet ovat karanneet suuresta toimistosta kadulle pitämään hauskaa.

Luxilla uusi reitti

VALOFESTIVAALI Lux Helsinki järjestetään tammikuussa kahdeksatta kertaa. Yleisön pyynnöstä tapahtuma alkaa myöhemmin kuin aiempina vuosina ja se kestää viikonlopun yli. Lisäksi valoteokset ovat uudella reitillä. Kierros alkaa Ateneumin taidemuseolta, kiertää Espan puiston, jatkuu Bulevardin ja Annankadun suunnalle ja päättyy Annantalle.

Festivaalin aikana nähdään yli 15 teosta Suomesta, Ranskasta, Belgiasta ja Kanadasta. Mukana on useita eurooppalaisten valofestivaalien suosikkeja sekä teoksia, joita kotimaiset taiteilijat toteuttavat varta vasten tapahtumaa varten. Tarjolla on valotaiteen lisäksi katuruokaa.

Lux Helsinki 6.–10.1.2016 kello 17–22.
Lisätietoja: luxhelsinki.fi

**Eikö katuvalo pala?
Onko valaistuksessa
jotain muuta vikaa? Ilmoita
havaintosi rakennusvirastoon:
www.hkr.hel.fi
Ulkovalaisimien viat.**

Uutelan kanava, Urheilukalastajan silta.

pyöräilyyn tarkoitettun Baanan alikulkusillat. Valoisa Baana -projektista saatiin hyvää palautetta.

”Se oli kokeilu, jolla haluttiin selvittää, onnistuiko Baanan valaiseminen pysyvästi. Projektista saatiin talkoovoimin ja se onnistui yli odotusten. Mahdollisesti Baanan siltoihin saadaan vielä pysyvätkin valot”, Sandström sanoo.

KUN Sandströmiltä kysytään, mistä valaistuksesta Helsingissä hän on ylpeä, ei vastausta tarvitse odottaa kauaa.

”Espan valaistus on jo vanha, mutta se toimii edelleen. Puisto on valaistu hyvin ja valoheittimet heijastavat kauniisti valoa seiniin ja puihin. Myös Vanhan kirkon puiston valaistus on onnistunut. Molemmissa puistoissa vanhoihin lyhtyihin asennettiin uudet ledit ja energiankulutuskin putosi neljäsosaan aikaisemmasta. Samalla valon laatu parani. Baanan perusvalaistus on hyvä, samoin rantakohteidemme valaistus Ruoholahden ja Uutelan kanavien ympäristössä sekä Aurinkolahdesa”, Sandström iloitsee. ■

Vanhempien arkea helpotetaan tuomalla kolmevuotistarkastukset lapsen omaan päiväkotiin.

Kristiina Pellia osallistui tarkastukseen lapsensa Ahti Salosen kanssa.

Neuvola päiväkodissa

TEKSTI HETA ÄNGESLEVÄ KUVA KIMMO BRANDT

HELSINKILÄISISSÄ päiväkodeissa on syksyllä kokeiltu uutta palvelua, jossa kolmevuotiaiden neuvolatarkastukset on tuotu päiväkoteihin. Neuvola päiväkodissa -palvelun on tarkoitus auttaa vanhempia arjen kiireissä: perheen ei tarvitse varata erillisiä aikoja neuvola- ja hammastarkastukseen, vaan molemmat käynnit hoituvat kerralla lapsen omassa päiväkodissa. Lisäksi vanhemmat osallistuvat varhaiskasvatuskeskusteluun yhdessä toisten vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan, terveydenhoitajan ja hammashoitajan kanssa.

Päiväkotitoiminnassa Ruoholahdessa tarkastus järjestettiin marraskuuna aamuna. Paikalla oli kuusi perhettä. Lastentarhanopettaja Mari Jämsen uskoo, että vanhemmat hyötyvät siitä, että kaikki palvelut saadaan saman katon alta. Muitakin hyviä puolia löytyy.

”Me toki tunnemme nämä lapset hyvin. On hyvä, että neuvolan henkilökunta tulee tutummaksi myös meille. Ja toisaalta voimme osaltamme viedä ammattilaisen tietämystä lapsista myös sinne päin.”

Kristiina Pellia osallistui tarkastukseen lapsensa Ahti Salosen kanssa. Kiitosta tarkastus sai Pellialta juuri siitä, että molemmat tarkastukset hoidettiin samassa paikassa yhdellä kertaa. Ryhmäkeskustelu oli Pellian mukaan tarpeen.

”Oli hyödyllistä kuulla muiden vanhempien näkemyksiä heidän tilanteistaan sekä päiväkodin varajohtajan mielipiteitä.”

Pellia toivoo, että mikäli palvelu otetaan pysyvään käyttöön, tarjottaisiin siinä myös rokotusmahdollisuutta.

”Ainakin kausi-influenssarokote olisi hyvä saada otettua samalla, koska muuten sinne neuvolaan tai terveyskeskukseen joutuu kuitenkin mennään vielä erikseen.”

AIKATAULUT voisivat olla Pellian mielestä väljemmät.

”Leikki keskeytyi kaksi kertaa omien tarkastusten alkaessa, mikä harmitti lastamme. Koska aika-taulu on tiukka, täytyy lasten olla lähtökohtaisesti hyvin yhteistyöhaluisia. Kaikki eivät sitä automaattisesti ole. Se kannattaa ottaa huomioon”, Pellia sanoo.

Pellian mielestä vanhempien kanssa käyty keskustelu oli tarkastuksen parhainta antia.

”Oli hyödyllistä kuulla muiden vanhempien näkemyksiä.”

”Se ehkä kuitenkin sopisi paremmin johonkin toiseen yhteyteen, kuten vanhempainiltaan.”

NEUVOLA päiväkodissa -palvelua on tarkoitus jatkaa kokeiluna kevään ajan. Kokeilussa on mukana päiväkotia Kallion, Ullanlinnan, Vironniemen, Kampinmalmin, Lauttasaaren ja Töölön alueilla. Perheet voivat valita osallistuvatko lapset terveys- ja hyvinvointitarkastukseen päiväkodissa vai käyvätkö he entiseen malliin neuvolassa kolmevuotistarkastuksessa ja hammashoitolassa suun terveystarkastuksessa.

”Perheen valinnanvapaus on tässä lähtökohtana”, sanoo kaupungin neuvola- ja perhetyön päällikkö Sonja Mattila.

Mattilan mukaan tavoitteena on lisätä terveydenhuollon ja varhaiskasvatuksen yhteistyötä. Kolmevuotiaat ovat hyvässä iässä tähän palvelukokeiluun.

”Kaikki kaksivuotiaat eivät välttämättä ole vielä päivähoitossa, ja toisaalta nelivuotiaiden laaja terveystarkastus on hyvä tehdä neuvolaympäristössä.”

Kokeilu on osa laajempaa palvelumuutosta, jossa perheiden palveluja keskitetään lähemmäs perheitä ja lapsia.

”Tavoitteena on tuoda palveluita lähemmäs perheitä, lasten omaan ympäristöön, ei niin että oltaisiin luopumassa neuvoloista tiloista”, Mattila sanoo. ■

HELSINGIN KAUPUNGINORKESTERI

SAKARI NIEMI
VELI-MATTI ILJIN
KARI LINDSTEDT
MIKAEL SANDSTRÖM
JAANI HELANDER
JAAKKO RAJAMÄKI
EERO IGNATIUS
MIKA PAAJANEN
ELINA RAJJAS
VILLE VÄÄTÄINEN
OSMO LINKOLA
OSMO VALLBACKA
JUSSI JAATINEN
PASI SUOMALAINEN
LAURI KANKKUNEN
ANNA-MAIJA KORSIMAA
VILLE HIILIVIRTA
MARKUS SALLINEN
TUOMAS YLINEN
MARTTI PYRHÖNEN
TUOMO MATERO
MIKKO MOILANEN
ANNA REPO
JIRI PARVIAINEN
TOMI WIKSTRÖM
ANNA MALMIVIRTA
PETTERI KIVIOJA
MIKA TUOMISALO
ILMO SAARISTO
PÄIVI KORHONEN
GARMEN MOGGACH
MISKA MIETTUNEN
SATU ALANKO RAUTAMAA
MIKKO-PEKKA SVALA
KATARINA JÄMSÄ-PESONEN
ERKKI SUOMALAINEN
ANU FAGERSTRÖM
JAAKKO RAULAMO
HANNU PERTTILÄ
JUSSI VUORINEN
JOONAS SEPPELIN
HEIKKI NIKULA
SAM PARKKONEN
MINNALEENA JANKKO
SAMULI PELTONEN
JORMA HÄRKÖNEN
NOORA KÄRNÄ
THOMAS BUGNOT
JENNY KARES

PASI PIRINEN
PETTERI POIJÄRVI
KAARINA IKONEN
VALTTERI MALMIVIRTA
ILKKA LEHTONEN
HEIKKI TAMMINEN
TIILA KANGAS
HEINI KUPIAINEN
TEIJA KIVINEN
KALINKA PIRINEN
SATU SAVIOJA
HEIKKI VEHMANEN
TAPIO LAIVAARA
PAULA MALMIVAARA
TUOMAS HUTTUNEN
ALFONSO CANTÓ RAMÓN
LOTTA POIJÄRVI
PEKKA LAAKKONEN
ANNI KUUSIMÄKI
MAIJU KAUPPINEN
LINDA HEDLUND
JAN SÖDERBLOM
TOM BILDO
KATI KUUSAVA
PEKKA KAUPPINEN
VEIKKO LIPONEN
EIJA HARTIKAINEN
ERKKI PALOLA
PETRI KESKITALO
MARKUS TUUKKANEN
ATTE KILPELÄINEN
AULIKKI HAAHTI-TURUNEN
ANNA-LEENA HAIKOLA
MIRJAM SUOMISTO-VALLBACKA
TEPPO ALI-MATTILA
XAVI CASTELLÓ ARÀNDIGA
MATILDA HAAVISTO
ERIKKA MAALISMAA
JANI LEHTONEN
PETRI PÄIVÄRINNE
ROMANO REPO
SILJA FONTANA
TOMAS NUÑEZ-GARCÉS
ELINA VIITASARI
TORSTEN TIEBOUT
HELMİ KUUSI
KAISA ORAVISTO
SIIRI RASTA

HELSINGFORS STADSORKESTER HELSINKI PHILHARMONIC ORCHESTRA

KUUMIA TUNTEITA, KYLMIÄ VÄREITÄ

TOMI WICKSTRÖM © MARKO PANTANEN

Helsingin kaupunginorkesterin keväässä soivat musiikilliset tarinat. Kaikki teokset dramaattisista ooppera-alkusoiroista solistinumeroihin ja sinfonioihin kätkevät sisälleen salaisia, hauskoja, pelottavia tai muuten koskettavia kertomuksia.

Orkesterikonserttien muoto vakiintui nykyisen kaltaiseksi 1800-luvulla: ensin kuullaan alkusoiro, sitten solistinen numero ja lopuksi suuri sinfonia. Avausnumerolla tehdään hyvä ensivaikutelma, ja monet historian suosituimmista kappaleista ovat juuri alkusoiroiksi sopivia hittiteoksia. Kaupunginorkesterin kevätkaudella esille nousee oopperan suurmies Richard Wagner, jolta kuullaan kolme teosta konserttialkusoittoina: Lentävän hollantilaisen myrskyisä alkusoiro oli aikanaan jotain uutta ja yllättävää, Siegfriedin surumarssi lienee Ring-oopperan tunnetuin numero ja taivaallisen kaunis Siegfried-idylli herkistää vuosisadasta toiseen.

KOLMEN SUKUPOLVEN SELLISTEJÄ

Sellon solistista loistoa on tarjolla peräti kolmelta sukupolven edustajalta. Jo vuonna 1970 arvostetun Tšaikovski-sellokilpailun voittanut David Geringas tulkitsee Arthur Honeggerin lievästi jatsahtavan konserton maaliskuussa. Aivan toisenlainen on tummasävyinen Dmitri Šostakovitšin toinen sellokonsertto, jonka solistina kevään päätöskonsertissa on Torleif Thedéen.

Bruno Weinmeister puolestaan soittaa helmikuussa Friedrich Cerhan sellokonserton, modernin mestariteoksen.

VENÄLÄISTÄ KAPELLIMESTARITAIDETTA

Venäläinen kapellimestarikoulu on maailmankuulu, ja kevään aikana helsinkiläisyleisö pääsee nauttimaan kolmesti koulukunnan kädenjäljestä. Andrey Boreyko, joka on johtanut mm. kaikkia Amerikan Big Five -orkestereista, tuo Musiikkitaloon oman tulkintansa Dmitri Šostakovitšin unenomaisesta viimeisestä sinfoniasta. Täysvenäläisen ohjelman johtaa helmikuussa Dmitri Kitajenko, joka sai viime keväänä Classical Music Awardsissa elämäntyöpalkinnon. Paluun HKO:n eteen tekee Alexander Vedernikov, joka yllättää ranskalais-sveitsiläisellä ohjelmalla maaliskuussa.

INTOHIMON AARIAT

Ylikapellimestarina ensi syksynä aloittava Susanna Mälkki tuo orkesterin kevätkauteen ranskalais-sävytteistä eleganssia halki vuosisatojen, Mozartista Dutilleux'hön.

Konsertin teoksista Pariisi-sinfonia lienee tunnetuin; sinfoniallaan Mozart pyrki vaikean ranskalaisyleisön suosioon muovaamalla tyyliään täysin yleisön maun mukaan – ja onnistui täydellisesti. Samankaltaista viihdyttäjän varmuutta on kroatialaisella baritonilla Matija Meićillä, joka hurmasi suomalaiset Mirjam Helin -kilpailussa kaksi vuotta sitten.

KUUSISTOSTA KLAMIIN

Helsingin kaupunginorkesteri pitää yllä vahvaa kotimaista identiteettiään tuomalla lavalle jälleen suomalaisen kantaesityksen. Säveltäjä, viulisti ja kapellimestari Jaakko Kuusisto lupaa uuden pianokonserttonsa olevan solistinen herkkupala, eikä ihme, sillä se on räätälöity maailmankuululle taiturille Dejan Lazicille. Orkesterivirtuositeettia tarjoaa puolestaan Kalevala-sarja, jonka Uuno Klami sävelsi vuonna 1933 Helsingin kaupunginorkesterille, tuolloin maan ainoalle täysimittaiselle ammattiorkesterille. Konsertin avausnumerona kuullaan Kuusiston Leika, joka islannista käännettynä tarkoittaa lastenleikkiä.

ORKESTERI OLOHUONEESSASI

Helsingin kaupunginorkesteri jatkaa suosittuja konserttilähetystyksiään verkossa myös kevätkaudella. Yhteensä 15 kameralla ja kymmenillä mikrofoneilla taltioidut konsertit tuovat musiikkiin lähikokemuksen tunnetta, jota konserttitalissa ei aina saa. Myös asiantuntijoiden ennakkokeskustelut, taiteilijoiden väliaikahaastattelut ja taustoittavat videoraportit kulissien takaa ovat saaneet kiitosta musiikintäyttäviltä, jotka haluavat konserttiltaan vielä enemmän. Verkkokonsertti kotiloissa antaa myös vapauden nostaa jalat sohvalle sekä nauttia rauhassa maailmanluokan orkesterimusiikin soidessa suorana Musiikkitalosta. Jokainen lähetys on myös katsottavissa netissä 30 päivää konsertin jälkeen.

«» HKO SCREEN -KONSERTIT KEVÄÄLLÄ 2016

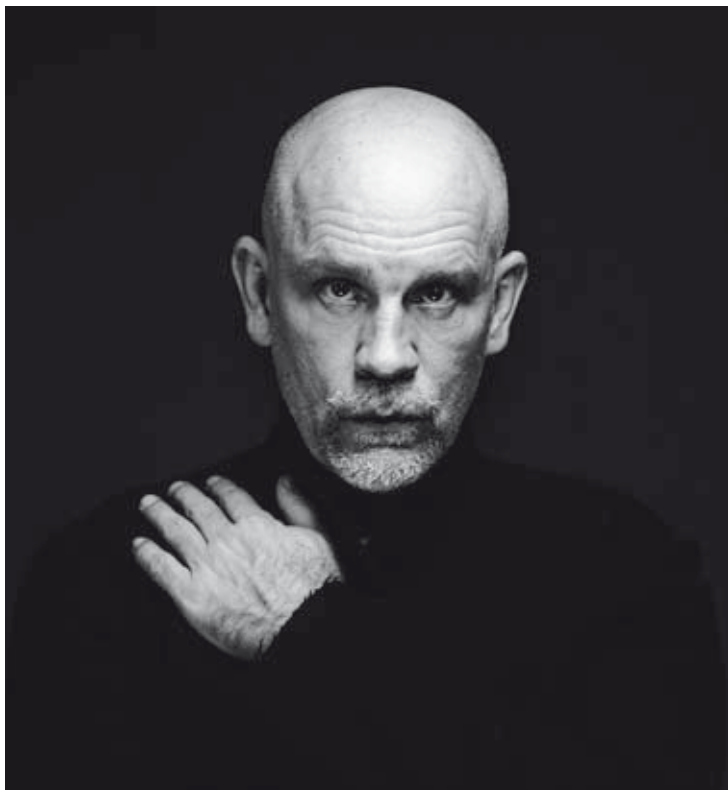
TO 21.1. YLE Radio 1 & yle.fi/klassinen
TO 4.2. YLE Radio 1 & yle.fi/klassinen
TO 17.3. YLE Radio 1 & yle.fi/klassinen
TO 31.3. helsinki.kanava.fi
PE 22.4. YLE Radio 1 & yle.fi/klassinen
SU 1.5. YLE Radio 1 & yle.fi/klassinen
PE 6.5. helsinki.kanava.fi
TO 26.5. YLE Radio 1 & yle.fi/klassinen

Lähetykset alkavat klo 18.30.

#hkoscreen

06 / 01 / 2016 REPORT ON THE BLIND

© DR.

Kaupunginorkesterin vuosi 2016 ei voisi komeammin alkaa! Loppiaisenä Musiikkitalon lavalle asteelee Hollywood-legenda John Malkovich, joka esittää paranoidisen yksinpuhelun argentiinalaisen ihmisoikeusaktivistin Ernesto Sabaton romaanista Sankareista ja haudoista. Kertojan monologia rytmittää Alfred Schnittken pianokonsertto.

20 / 01 ja 21 / 01 / 2016 SINISTÄ SAMETTIA

© LARS GUNDERSEN

Viulistisuuruus Nikolaj Znaider soittaa Beethovenin monumentaalisen viulukonserton solistina. Illan päättää Dmitri Šostakovitšin viimeinen sinfonia, jonka unenomainen tunnelma innoitti David Lynchia elokuvaansa Blue Velvet.

21 / 01 / 2016 YLE.FI/KLASSINEN

30 / 03 ja 31 / 03 / 2016 HAROLD ITALIASSA

© IRENE ZANDEL

Nuori alttoviulutahti Nils Mönkemeyer on kerännyt maailmalla kiitosta värikylläisistä tulkinnoistaan. Musiikkitalossa hänen instrumenttinsa sointi pääsee parhaimmilleen. Mönkemeyeria voi kuulla myös Kamarimusiikkia kaupungintalossa -konserttisarjassa lauantaina 2.4. klo 15. Ilmaisiput kamarimusiikkikonsertteihin ovat jaossa kaupungintalon Virka Infossa konsertteja edeltävästä sunnuntaista alkaen.

31 / 03 / 2016 HELSINKIKANAVA.FI

06 / 05 / 2016 SUSANNA & SIMON

© SIMON FOWLER

Aina Simon Trpčeskin käydessä Prokofjevin pianokonserton kimppuun ovat sekä yleisön että kritikoiden reaktiot olleet poikkeuksetta ihailevia. Konsertin johtaa Helsingin kaupunginorkesterin ylikapellimestarina syksyllä 2016 aloittava Susanna Mälkki.

HELSINKIKANAVA.FI

KEVÄÄN 2016 KONSERTIT

📅 **KE 06 / 01 / 2016**

🕒 **15.00**

JÓZSEF HÁRS kapellimestari
JOHN MALKOVICH kertoja
ŠOSTAKOVITŠ - SCHNITTKE

📅 **PE 15 / 01 / 2016**

🕒 **19.00**

CORNELIUS MEISTER kapellimestari
MARTIN HELMCHEN piano
HEFTI - MOZART - SCHUMANN

📅 **KE 20 / 01 / 2016**

📅 **TO 21 / 01 / 2016** (o)

🕒 **19.00**

ANDREY BOREYKO kapellimestari
NIKOLAJ ZNAIDER viulu
WAGNER - BEETHOVEN - ŠOSTAKOVITŠ

📅 **PE 29 / 01 / 2016**

🕒 **19.00**

HARTMUT HAENCHEN kapellimestari
MOZART - MARTINŮ - BRUCKNER

📅 **KE 03 / 02 / 2016**

📅 **TO 04 / 02 / 2016** (o)

🕒 **19.00**

SUSANNA MÄLKKI kapellimestari
BRUNO WEINMEISTER sello
WEBER - CERHA - BEETHOVEN

📅 **PE 12 / 02 / 2016**

🕒 **19.00**

ALAN BURIBAJEV kapellimestari
FREDDY KEMPF piano
WAGNER - BEETHOVEN - BRAHMS

📅 **KE 17 / 02 / 2016**

📅 **TO 18 / 02 / 2016**

🕒 **19.00**

DMITRI KITAJENKO kapellimestari
SERGEJ KRYLOV viulu
PROKOFJEV - TŠAIKOVSKI

📅 **KE 02 / 03 / 2016**

📅 **TO 03 / 03 / 2016**

🕒 **19.00**

ALEXANDER VEDERNIKOV kapellimestari
DAVID GERINGAS sello
FAURÉ - HONEGGER - FRANCK

📅 **PE 11 / 03 / 2016**

🕒 **19.00**

KLAUS MÄKELÄ kapellimestari
SARA HIRN koreografi
ANTTI SILVENNOINEN valosuunnittelija
KLAMI - WOLFE - STRAVINSKY

📅 **KE 16 / 03 / 2016**

📅 **TO 17 / 03 / 2016** (o)

🕒 **19.00**

KIRKKO SOIKOON - FESTIVAALI
ANDRES MUSTONEN kapellimestari
LATVIAN VALTIONKUORO
RASKATOV - LISZT

📅 **KE 30 / 03 / 2016**

📅 **TO 31 / 03 / 2016** (o)

🕒 **19.00**

MATTHIAS PINTSCHER kapellimestari
NILS MÖNKEMEYER alttoviulu
WAGNER - BERLIOZ - BEETHOVEN

📅 **PE 08 / 04 / 2016**

🕒 **19.00**

JAAKKO KUUSISTO kapellimestari
DEJAN LAZIĆ piano
KUUSISTO - KLAMI

📅 **TO 14 / 04 / 2016**

🕒 **18.30**

LASTENKONSERTTI: LINNANJUHLAT
ERKKI LASONPALO kapellimestari
SATU SOPANEN laulu ja juonto

📅 **PE 22 / 04 / 2016** (o)

🕒 **19.00**

SUSANNA MÄLKKI kapellimestari
MATIJJA MEIĆ baritoni
MOZART - RAVEL - DUTILLEUX

📅 **KE 27 / 04 / 2016**

📅 **TO 28 / 04 / 2016**

🕒 **19.00**

DIMA SLOBODENIUK kapellimestari
BAIBA SKRIDE viulu
SIBELIUS - NIELSEN - BEETHOVEN

📅 **SU 01 / 05 / 2016**

🕒 **12.00**

🕒 **14.00** (o)

VAPPUMATINEA
ATSO ALMILA kapellimestari
WALTTERI TORIKKA baritoni

📅 **PE 06 / 05 / 2016** (o)

🕒 **19.00**

SUSANNA MÄLKKI kapellimestari
SIMON TRPČESKI piano
SIBELIUS - PROKOFJEV

📅 **PE 20 / 05 / 2016**

🕒 **19.00**

MARC SOUSTROT kapellimestari
MARIANNA SHIRINYAN piano
BERLIOZ - RAVEL - CHAUSSON

📅 **KE 25 / 05 / 2016**

📅 **TO 26 / 05 / 2016** (o)

🕒 **19.00**

JUN MÄRKEL kapellimestari
TORLEIF THEDEEN sello
OLENA TOKAR sopraano
ŠOSTAKOVITŠ - MAHLER

Oikeudet muutoksiin pidätetään.

LIPUT LIPPUPALVELUSTA

puh. 0600 10 800 (1,98 € / min+pvm)
ma-la 8-21, su 10-18
www.lippupalvelu.fi

MUSIIKKITALON LIPPUMYYMÄLÄ

ma-pe 9-18, la 9-17

KEVÄÄN 2016 KAUSIKORTIT OVAT MYNNISSÄ 5.11.-4.12.2015.

KERTALIPPUJEN MYNTI ALKAA 15.12.2015.

AVOINTEN KENRAALIHARJOITUSTEN LIPUNMYNTI (à 3 €) ALKAA 18.12.2015.

Poikkeukset:

Liput 6.1.2016 konserttiin ovat olleet myynissä 04 / 2015 lähtien. Liput 14.4.2016 ja 1.5.2016 konsertteihin ovat olleet myynissä 5.11.2016 alkaen.

KAUSIKORTIT

6 konserttia: 144 € / 120 € / 96 €
Eläkeläiset: 108 € / 96 € / 78 €

Lippupalvelun palvelumaksu 3,50 € / kausikortti. Kausikortin voi lunastaa Musiikkitalon lippumyymälästä ilman palvelumaksua. Kadonneen kausikortin omistaja voi lunastaa uuden kortin Lippupalvelun myymälässä (tulostus 3,50 € / lippu). Maksettuja kausikortteja ei vaihdeta eikä lunasteta takaisin.

KERTALIPUT

30 € / 25 € / 20 € salin sektorista riippuen.

ALENNUSLIPUT

18 € / 16 € / 13 € (eläkeläiset)
8 € / 7 € / 6 € (koululaiset, opiskelijat, varusmiehet ja työttömät)

Lippupalvelun palvelumaksu lipun hinnasta riippuen 3,50 € / 2,50 € / 1,50 €. Liput voi lunastaa Musiikkitalon lippumyymälästä ilman palvelumaksua. Maksettuja lippuja ei vaihdeta eikä lunasteta takaisin.

Vähintään kymmenen hengen ryhmille 20 %:n alennus. Huom! Kahta alennusta ei myönnetä samanaikaisesti.

HELSINGIN KAUPUNGINORKESTERI

Musiikkitalo
PL 4400
00099 Helsingin kaupunki

puh. (09) 3102 2700
helsinki.philharmonic@hel.fi
www.helsinginkaupunginorkesteri.fi

Musiikkitalo
Mannerheimintie 13 A
00100 Helsinki
www.musiikkitalo.fi

(o) HKO Screen -konserttilähetys verkossa

KATSO KEVÄÄN OHJELMA:

WWW.HELSENGINKAUPUNGINORKESTERI.FI

f helsinkiophilharmonic @HelsinkiPhil

helsinkiophilharmonic HelsinkiPhilharmonic

5 EURON ALENNUS

normaalihintaisesta (30 € / 25 € / 20 €)
konserttilipusta, kun ostat lipun
Musiikkitalon lippumyymälästä.

Etuhintaisia lippuja ei voi varata. 1 lippu / kuponki.
Etu on voimassa 31.1.2016 asti.
Edun saa vain Musiikkitalon lippumyymälästä.

HELSENGIN KAUPUNGINORKESTERI HELSENGFORS STADSORKESTER HELSENGKI PHILHARMONIC ORCHESTRA

Metropolian voittoisa tiimi kaulakkain: Ville Hurme (toinen vasemmalta), Joosua Danson ja Olavi Sorvari. Keltapaitaiset tuomarit ovat Otso Kivekäs (vas.), Joonas Pekkanen ja Tanja Lahti.

Norjalaistiimin palkittu Routes Helsinki-sovellus on jatkuvasti päivittyvä matkaopas.

Älykäs Helsinki taskussasi

TEKSTI KATJA ALAJA KUVAT LINDA MANNER

HELSINKI toimi yhtenä marraskuisen Ultrahack-ohjelmointitapahtuman pääyhteistyökumppanina. Näin siksi, että se on hyvä keino vauhdittaa uusien verkko- ja mobiilipalvelujen kehitystä. Helsinki tunnetaan kaupunkina, joka on avannut julkista tietoa, kuten erilaisia tilastoja, taloustietoja ja karttoja, kenen tahansa käytettäväksi hri.fi-palvelun kautta.

”Saimme joukon koodari- ja suunnittelijatiimejä liikkeelle tämän suuren tapahtuman ja Smart City -kilpailun avulla. Teimme ennakkomarkkinointia ulkomaita myöten ja valikoimme hakijoiden joukosta hyvät tiimit Ultrahackiin kehittämään palveluitaan”, kertoo digipalveluja Forum Viriumissa ja kaupungin asukasysteistyötiimissä kehittävä projektipäällikkö Joonas Pekkanen.

HELSINGIN kaupunki antoi ensimmäisen palkinnon kilpailussa Routes Helsinki-sovellukselle. Jatkuvasti päivittyvä matkaopas palvelee sekä turisteja että helsinkiläisiä. Kuka tahansa voi jo nyt laata nettipalveluun haluamansa nähtävyyssierroksen Helsingissä. Mobiiliversio tulee ensi vuonna.

”Halusimme Helsingin mukaan palveluun, koska tämä on niin siisti kaupunki. Täällä järjestetään paljon tapahtumia”, Helsingissäkin asunut norjalainen Andreas Bollestad Pedersen sanoo.

”Palvelu tulee toimimaan karttanakin nähtävyyssierroksille lähteneille. He saavat myös tietoa kierrosten varrelle osuvista tapahtumista.”

TOISEN SIJAN kilpailussa pokannut No Tow -projektinimellä kulkeva siirtokehotussovellus edustaa suomalaista osaamista. Metropolia Ammattikorkeakoulun opiskelijatiimi halusi tehdä helsinkiläisiä ja Helsingin kaupunkia hyödyttävän sovelluksen, jossa käytetään rakennusviraston avaamaa julkista tietoa. Tavoitteena on, että 20 000 vuotuisen auton lähisiirron määrä ja sen myötä siirtokulut laskevat.

”Käyttäjä lataa sovelluksen kännykkäänsä ja valitsee ne alueet kartalta, joille hän yleensä parkkeeraa autonsa. Kun jollekin näistä alueista tulee auton siirtokehotus esimerkiksi katujen siivoustöiden takia, käyttäjä saa siitä ilmoituksen”, Joosua

Danson kuvailee.

Danson kumppaneineen käytti paljon aikaa sovelluksen kehittämiseen Ultrahackissa. Nyt työ jatkuu yhdessä rakennusviraston kanssa. Mobiilisovellus valmistuu ensi vuoden alussa, ja sen on tarkoitus olla niin helppo, ettei sen käyttöä tarvitse juuri opetella.

KOLMANNEKSI tullut tanskalaisopiskelijoiden tiimi piti 48 tuntia kestäneen tapahtuman tiiviistä tunneista.

”Tapahtumassa riitti ruokaa, musiikkia ja neuvonantajia, jotka auttoivat meitä kehittämään palveluamme. Teimme hommia yötä päivää ja nukuimme öisin vain kolme tuntia”, Christopher Pilgrim Cook with a Localista kertoo.

”Valmista ruokaa paikallisen asukkaan kanssa” -nettipalvelun idea on yksinkertainen: ihmiset voivat ilmoittaa maksullisista yhteiskokkaustapahtumistaan nettipalvelussa ja kiinnostuneet voivat ilmoittautua niihin. Mobiilisovellus tästäkin julkaisutaneen ensi vuonna. Pilgrim kannustaa helsinkiläisiä tulemaan mukaan tapahtumiseen. ■

Päivittyvä matkaopas, auton siirtokehotus ja yhteiskokkauspalvelu palkittiin sovelluskisassa.

Lue lisää:
ultrahack.org
cookwithalocal.net
routes.guide

A chef with a shaved head, wearing a white chef's coat with a blue cross on the collar and a name tag that reads "Matti Järmsen", is holding several stacked metal pots. He is looking off to the side with a slight smile. The background is a kitchen with various equipment and shelves.

**"Fine dining -ravintolat
eivät saa kuolla
Helsingistä, vaan
niitä tarvitaan lisää."**

Kokkien maailmanmestaruuskisoissa menestynyt **Matti Jämsén** toivoo Helsingin profiilin nostoa ruokakaupunkina.

Kokkien kokki

TEKSTI TIINA KOTKA KUVA PERTTI NISONEN

”KAI minussa on jokin hullun tiedemiehen piire, joka saa kokeilemaan ja keksimään. Ruoanlaittohan on taidetta! Lapsena jo sekoittelin pikkupulloihin mausteseoksia ja leivoin sokerikakkua kolmijalkaiselle kulkukoiralle”, nauraa keittiöpäällikkö **Matti Jämsén** ravintola G.W.Sundmansin keittiössä.

Kokeilut näyttävät jatkuvan, sillä mies hypistelee puhuessaan poronjäkelää. Metsästysreissulta löytynyt raaka-aine päättyy tanskalaisen ruokatapahtuman annoksiin syötäväksi koristeeksi – kokki kun saa vierailukutsuja ulkomaillekin.

”Kasvoin luovassa ympäristössä Oulunkylässä taiteilijaseuran ateljeetalossa, jossa vanhempani toimivat talonmiehinä päivätoimensa ohessa ja nyt eläkeläisinäkin. Ovet olivat usein auki ateljeihin asti, ja sain esimerkiksi varamummikseni **Vappu Jurkan**, joka opetti tekemään kotijäätelöä. Työvuosina onkin ollut luonnollista tehdä yhteistyötä taiteilijoiden, kuten **Pekka Paikkarin**, kanssa.”

Yksi syy Jämsénin kysyntään on hänen sijoituksensa neljänneksi ja viidenneksi kokkien maailmanmestaruuskisoissa. Parhaillaan hän valmentaa **Eero Vottosta** samaan Bocuse d'Or -kisaan.

”Parivuotinen treenaaminen on todella kovaa, kuin huippu-urheilijoilla. Viime kisa oli kaikkien aikojen kovatasoisin eikä neljännessä sijassa ole häpeämistä. Tietenkin kutkuttaisi kokeilla vielä kerran, mutta nyt keskitytään Eeroon.”

Vaikka Jämsén on menestynyt koti- ja ulkomaisissa kisoissa ja kantaa mitä erilaisimpia titteleitä Suomen sitkeimmistä Pippurilähettilääseen, maisuu tämänvuotinen valinta Kokkien kokiksi maikkeimmalta.

”Tunnustus sellaisella äänivyöryllä tuntuu mahdavalta, koska tittelin saa pyytämättä oman alan huippuosaajilta. Valintaan vaikutti varmasti kisa-menestys, mutta haluan olla myös hyvä kollega ja esimies ja palautteen perusteella olen siinä onnistunut.”

KUN Jämsén katselee Helsinkiä ruokavinkkelistä, hän toivoisi rannikkokaupungin satsaavan enemmän kalaruokiin ja vahvuuksiinsa.

”Tarvitsemme profiilin nostoa ja ansioiden esilletuontia. Juuri ilmestynyt White Guidekin kehuu Helsinkiä omaleimaiseksi ja kiinnostavaksi ruokakaupungiksi. Meillä on yhtä lailla virkeää panimo-toimintaa kuin uusia toimijoita, kuten Viikin pienmeijeri. Paras valttimme on puhtaus, mutta muitakin erityispiirteitä pikkeliöinnistä ja suolaamisesta alkaen kannattaa tuoda esiin.”

Kansainvälinen kaupunki tarvitsee Jämsénin mielestä myös etnisiä keittiöitä. Nyt kun skandinaavisuuden buumi jo hiipuu, hän odottaa muun muassa tasokkaan amerikkalaisen, ranskalaisen ja italialaisen keittiön nousua.

Jämsén on ehtinyt uurastaa useissa ulkomaisissa keittiöissä ja nähdä niissä Michelin-tähtien pimeitäkin puolia. Esimerkiksi Norjassa hän joutui tekemään 19-tuntisia työpäiviä 13 päivän putkissa, todistamaan päälliköiden henkistä ja fyysistä väkivaltaa sekä keittiössä lorvineita omistajan lemmikkikoiria. Berliinissä hän urakoi **Sauli Kemppaisen** kanssa mukavammassa hengessä Michelin-tähden ravintola Die Quadrigalle.

Jämsénin tapoihin ei ole sitemminkään kuulunut kulkea sieltä mistä aita on matalin. Viime kesän Flow-festivaaleilla hän testasi hipstereiden asenteita New York -menulla – josta muuten tuli huikea menestys – ja yllätti taivaalla illallispöydässä istuneet ruokailijat saapumalla paikalle nostokurjella Dinner in the Sky -tapahtumassa.

”Ruokatapahtumia tarvitaan. Ravintolapäivästä-

Matti Jämsén

● **Keittiöpäällikkö G.W.Sundmansissa**

● **”Kokkien MM-kisoissa” eli Bocuse d'Or -kilpailussa 4:s 2015 ja 5:s 2011; Kokkien kokki 2015, Suomen Vuoden kokki 2005, Food and Fun -kilpailun voittaja Islannissa 2011**

● **Tehnyt muun muassa menuja yrityksille ja konsultoinut ravintoloita ja elintarviketeollisuutta.**

kin pidän, koska se totuttaa ihmisiä kiinnittämään huomiota ruokaan ja käymään ravintoloissa.”

36-vuotias Jämsén on työskennellyt Helsingissä lukuisissa ravintoloissa Kalastajatorpasta Katajano-kan Kasinoon ja Chez Dominiqueen. Tässä kuussa päättyy hänen työnsä Sundmansilla ja vielä hän ei tiedä tulevaa toimenkuvaansa Royal Ravintoloilla. Hän etsii parhaillaan toimitilaa omaa cateringyritystään varten. Miestä huolestuttaa fine dining -paikkojen tulevaisuus.

”On harmi, että fine dining -paikat näyttävät häviävän Helsingistä, vaikka niitä tarvittaisiin lisää. Hurjan hyvää ammatti- ja käsityötaitoa jää nyt hyödyntämättä.”

KEITTIÖN liepeiltä löytyi aikanaan myös vaimo, Fishmarketin tarjoilija **Maija**. Nykyisinkin paris-kunta työskentelee saman katon alla – ja kuka ties uudessakin paikassa, jos mies saa tilat.

”Itselläni on tulevaisuudessa joka tapauksessa konsulttihommia, kokkikursseja, luentoja, foodstylingia ja cateringia. Broidin kanssa tulee ehkä yhteistyötä, koska **Markuksella** on operoitavana muun muassa museolaiva Jan Mayen. Maija on viittä vaille valmis teologian maisteri ja voi opettaa uskontoa tai tarjoilua, jos malttaa luopua ravintolan rennommasta ilmapiiristä. Käymme usein töiden jälkeen porukalla lasillisella.”

Veljensä kanssa Jämsén myös kalastaa, tosin mielestään liian harvoin. Kun sää viilenee nollalukemiin, lähtee kaksikko narraamaan tyrskytaime-
nia. Muulloin Helsingin vesiltä jää haaviin varsin-
kin kuhia.

Kun isäntä saapuu saaliineen kotiin Arabianran-
taan, kokkaa pariskunta yhdessä ajan kanssa ja hy-
vistä raaka-aineista, sillä ruoka on heille tärkeää va-
paa-ajallakin. Kissanpentukin saa osansa. Asuinkul-
milla on myös helppo sulatella aterioita.

”Pääsen juoksemaan rantaa pitkin upeissa mai-
semissa ja kuntosali on lähellä. Treenaan triathlon-
kisojen pikamatkoille, ja ehkä Majakin lähtee mes-
siin. Nyt hän keskittyy taitoluisteluun ja koripal-
loon. Mutta eihän sitä tiedä, mitä me vielä keksi-
tään...” ■

Liikenteen näköalapaikalla

Liikennesuunnittelupäällikkö **Reetta Putkonen** edistää liikenteen sujuvuutta, monipuolisuutta ja turvallisuutta.

① Mitä työhösi kuuluu?

Johdan liikennesuunnitteluosastoa. Suunnittelemme ja kehitämme Helsingin liikennejärjestelmää ja vastaamme liikenteenohjauksesta. Käsittelemämme asiat ulottuvat yksittäisen liikennemerkin sijoituspaikasta liikenneturvallisuuden kehittämiseen ja Pisara-radan suunnitteluun. Esittelen kaupunkisuunnittelulautakunnalle toimialaani kuuluvat asiat. Osastoni tekee tiivistä seudullista yhteistyötä ja osallistuu parhaillaan muun muassa tieliikennelain uudistamiseen.

② Mitkä ovat tavoitteesi?

Asukkaalla pitää olla mahdollisuus valita, käyttääkö hän autoa. Siksi haluan lisätä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuutta ja houkuttelevuutta kaupungin strategian mukaisesti. Kaikkien kulkumuotojen, kaupungin elinvoimaisuuden ja liikenteen hallittavuuden täytyy säilyä Helsingissä. Katutilaa ei pystytty juuri kasvattamaan, joten sen käyttöä tulee tehostaa. Luonnonvarojen vastuullinen

käyttö on myös tärkeää. Niin ydinkeskustan kuin lähikeskusten, kuten Malmin ja Herttoniemen, kehittämässä huomioidaan kävelykeskustan ideat.

③ Mitkä ovat Helsingin liikenteen plussat?

Tänne on luotu useita keskustoja, joissa palvelut ovat lähellä ja liikkuminen onnistuu eri tavoin. Helsingin niemen automäärät ovat pysyneet samana viimeiset 30 vuotta. Suunnittelussa huomioidaan aina eri liikkumismuodot.

④ Mitkä ovat Helsingin liikenteen haasteet?

Katutilasta vievät yhä suurimman osan moottoriajoneuvot ja kaupunkia on luotu autoliikenteen varaan. Enää ei voida toimia näin, ja kun esimerkiksi auto-kaistoja kavennetaan saadaksemme pyörä- ja kävelyteitä, osa asukkaista ei hyväksy tätä. Muutos tehdään kuitenkin meidän kaikkien ja tulevien polvien hyväksi. Muutosten suunnittelussa vuorovaikutus on korostunut ja hyvä niin. Ajonopeuksien rajoittaminen vähentää onnettomuuksia, mutta samalla liikenteen on oltava sujuvaa – kaupungin kasvaessa tämä on haastava yhtälö.

⑤ Millaisia terveisiä lähettäisit asukkaille?

Virastomme kuulee asukkaita suunnitteluvaiheesta alkaen. Olkaa aktiivisia ja ottakaa kantaa virastomme tilaisuuksissa sekä *Suunnitelmat kartalla* - ja *Kerro kantasi* -nettisivuilla. Käykää katsomassa näyttely- ja infotila Laiturin näyttelyitä. Esimerkiksi vuoden alussa siellä esitellään raitiotiesuunnitelmia ja kerrotaan, millaisia periaatteita suunnittelussa noudatetaan. Huhtikuussa aukeaa vastaava näyttely pyöräilystä. Toivon, että muistaisitte, että kaikki liikennemuodot ovat tärkeitä ja siksi tarvitaan kompromissejakin.

TIINA KOTKA

Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosasto vastaa Helsingin joukko- ja autoliikenteen sekä pyöräilyn ja kävelyn kehittämisestä. Osasto suunnittelee, ylläpitää ja huoltaa liikennevalot. Viraston info- ja näyttelytila Laituri, Narinkka 2, vanha linja-autoasema, avoinna ma–pe klo 10–19, la klo 12–16, p. 09 310 37390, laituri.hel.fi.

Reetta Putkonen, 36, aloitti työnsä liikennesuunnittelupäällikkönä Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa helmikuussa. Hän on koulutukseltaan diplomi-insinööri. Putkonen on aiemmin johtanut konsulttiyhtiö WSP Finlandin liikennesuunnitteluyksikköä.

"Vilkas liikennehän on hyvä asia. Muutenhan kaupunki olisi kuollut. Katutila pitää jakaa kulkumuotojen kesken ja käyttää tehokkaasti", toteaa liikennesuunnittelupäällikkö Reetta Putkonen.

KUVA KIMMO BRANDT

LUKUKOKEMUS

Pihan puolelta

KAUPUNKIPIHAT ovat heränneet uuteen kukoistukseen lapsiperheiden muuttovirran käännyttyä lähiöistä kantakaupunkiin. Eri sukupolvet kohtaavat jälleen tiiviissä pihayhteisöissä.

Näin kuvaavat pääkaupungin pihaelämän kehitystä historioitsija **Katja Tikka**, kielitieteilijä **Leea Lappalainen** ja valokuvaava taidehistorioitsija **Anu Järvinen** kirjassaan *Helsingin sisäpihat kertovat*.

Runsaasti kuvitetussa teoksessa tutustutaan helsinkiläisiin sisäpihoihin eri aikakausina ja asuinalueilla. Tekijät kulkevat Ruoholahden villoilta Puu-Vallilaan ja Käpylään, penkovat Kruununhaan talojen ja pihojen kulttuurihistoriaa ja seuraavat Pitkäsillan pohjoispuolisten alueiden kehitystä työväenkortteleista uuden Kalasataman kaupunginosan nousuun.

"Kaikkein, mitä on ympärillämme, liittyy tarinoita ja tapahtumia. Uusissa kaupunginosissa niitä vaalitaan pihoina, nimistöjä ja palveluita suunniteltaessa", tekijät kirjoittavat.

Asukkaiden tarinoissa yksityiset muistot ja aikakauden yleiset kehityskulut kietoutuvat toisiinsa, kuten kirjan luvuissa rakennusten yleinen tyylihistoria ja pihojen pienimuotoisen sosiaalishistoria.

Sisäpihojen kautta avautuu nostalginen näkymä kaupunkielämän muutoksiin useiden sukupolvien aikana. Elämän palaaminen vanhoille pihaille ja uusien asuinalueiden rakentuminen kertovat kaupungin kyvystä luoda nahkansa aina uudelleen.

RIITA EKELUND

Katja Tikka – Leea Lappalainen – Anu Järvinen: *Helsingin sisäpihat kertovat. Kaupunkihistoriaa ja nykypäivää pihan puolelta.* Minerva Kustannus Oy, 2015.

Muksuillekin oma ilotulitus

UUSIVUOSI vaihtuu Senaatintorilla 31.12. tuttuun tapaan ohjelmallisesti. Kello 22 alkaen juhloväkeä viihdyttää We Love

Helsinki dj, kello 23 kuullaan kaupunginjohtajan puhe ja sen jälkeen esiintyvät artistit, joiden nimet julkistetaan 9.12. Puolilta öin taivaan valaisee

ilotulitus. Ohjelma on maksutonta ja jatkuu kello 0.30 asti.

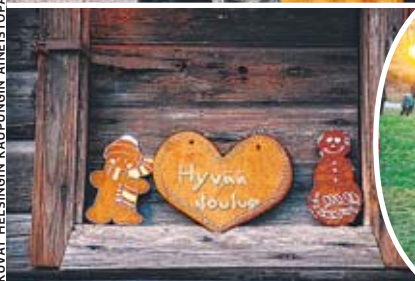
Lapsille on sirkusteemaista ilmaisohjelmaa 31.12. kello 13–17 Suvilahden Kattilahallissa (Sörnäisten rantatie 22). Pikkuväen iloksi paikalle pystytetään esimerkiksi suuri temppurata. Muksuille on ensi kertaa oma ilotulitus kello 17.

Lisätiedot: www.visithelsinki.fi

KUVA LAURI RÖTKÖ

Menoksi

Ohjelmaa

SEURASAARESSA on koko Joulupolun ajan 13.12. kello 12–17 ohjelmaa, josta on ohessa poimintoja.

IIVARSIN TALOLLA nähdään näytelmä *Tallitonttu työnhaussa* kello 12, 12.30, 13, 13.30, 15, 15.30 ja 16.

IISALMEN PAPPILAN postikonttorissa lapset voivat kirjoittaa joulukortin, saada siihen erikoisleiman ja jättää kortin maksutta postin kuljetettavaksi.

ANTIN TALON pihalla on leikkituokioita. Vanhan warusväen 1700-luvun jouluateriointia voi seurata kurkistamalla ikkunoista.

ANTIN KAFFELIITERISTÄ saa joulupuroa, mukaan omat lautaset ja lusikat.

KARUNAN KIRKON rappusilla esiintyvät kello 12.30–13 Lucia-neito ja -kuoro. Joulukuvaelma on kello 13.30, 14 ja 14.30. Lapsia laulutetaan kello 15–17. Kirkon eteen voi sytyttää oman kynttilän joulurauhan puolesta.

KAHILUODON KARTANON satuteltassa lukee Jusa-tonttu loruja ja satuja.

PERTINNISKAN TALOLLA voi tavata joulupukin ja -muorin ja jättää hyvästit tutuille tuttipisteessä.

JUHLAKENTÄLLÄ on mm. tonttujen tanssia, tiernapoikien esitys, laulua ja leikkiä, kasvomaalausta ja WamuKamu-kuoron esityksiä. Kello 14 kuullaan tapahtuman suojelijan, rouva Jenni Haukion, tervehdys.

SELKÄMÄN TALOLLA voi etsiä pihapiiriin piilotettuja tonttuvia.

PUKKISAARESSA on avoimet ovet.

Lisätiedot: www.joulupolku.net, www.facebook.com/joulupolku, Instagram: @joulupolku. Kävijöiden otoksia: #joulupolku.

Paikalle liikennöivät bussit 24 ja 24S. Seurasaarentie muutetaan tapahtuma-ajaksi yksisuuntaiseksi Mäntyniemeen päin.

TIINA KOTKA

Käy joulun tunnelmaan

Joulupolulla voi vaikka saada piparin iloiselta ilvekseltä.

JOULUPOLKU täyttää Seurasaaren sunnuntaina 13.12. kello 12–17 mitä erilaisimmilla otuksilla tontuista nallekarhuihin pienten ja isompientkin iloksi – jo 20. kerran.

"Juhlavuoden kunniaksi saamme sillalle jouluisen äänimaiseman ja Kahiluodon kartanopihalle satuteltan. Luvassa on yllätyksiäkin, niin kuin jouluun kuuluu", kertoo tapahtumaa järjestävän Joulupolku ry:n puheenjohtaja **Irmeli Johansson**.

Hän korostaa tapahtuman maksuttomuutta niin sisäänkäyntiin, ohjelman kuin tarjoilujen osalta. Teke- mistä on hevosajelusta yhteisleik- keihin. Lapset saavat joulupuroa ja pipareita. Vain aikuisille suunnattu

syötävä maksaa.

Valaistu polku on merkitty marttojen kutomin värikkäin kaulahuivein. Myös vanhat rakennukset valaistaan.

"Kotoa voi ottaa mukaan taskulamppuja ympäristön tutkimista varten, ja kirkon eteen saa tuoda kynttilöitä joulurauhan puolesta. Tärkeintä on kiireetön yhdessäolo, kaikkia ohjelmapistettä ei tarvitse käydä läpi", kannustaa Johansson.

Yksi tärkeimmistä polun etapeista on Pertinniskan talolla, jossa voi tavata joulupukin ja -muorin. Paikalla on myös tuttipiste, jonne lapset voivat jättää tuttinsa lopullisesti.

Juhlavuoden kunniaksi saareen on kutsuttu muun muassa kaikki ta-

pahtuman suojelijat eli **Eeva Ahtisaari, Pentti Arajärvi** ja **Jenni Haukio**, joka esittää juhlakentällä tervehdyksen.

TAPAHTUMAA järjestävän Joulupolku ry:n apuna on kolmisensataa vapaaehtoista esimerkiksi järjestöistä ja opilaitoksista. Tarjottava saadaan lahjoituksina. Päätukijoita ovat Helsingin Markkinointi ja Helen.

"Tapahtuman ainutlaatuisuutta tunnelmaa kuvastaa se, että vapaaehtoisten joukko haluaa riemumielin mukaan vuodesta toiseen, esimerkiksi metsän eläimiksi jakamaan pipareita. Puroa keitetään lapsille yli 500 litraa", kertoo Johansson.

Vampyyrit valtaavat Peacockin

SUURMUSIKAALI *Vampyyrien tanssi* tuo näyttävän, musiikillisesti voimakkaan ja eroottisesti latautuneen kauhukomedian Peacock-teatteriin. Keskiössä on tragedia miehestä, joka on tuomittu elämään ikuisesti itsensä varjossa, luonnehtii ohjaaja Markku Neno. Roman Polanskin elokuvaan *Vampyyrintappajat* perustuvan musikaalin päärooleissa vampyyrikreivi von Krolockina vuorottelevat Mikko Vihma ja Jonas Saari. Sarahina nähdään Raili Raitala ja Anna Victoria Eriksson. Isoon esiintyjäkaartiin kuuluvat muiden muassa Sanna Majuri, Vuokko Ho-

vatta ja Risto Kaskilahti. Ensi-ilta on 3.2.2016 Peacock-teatterissa (Tivolikuja 1), liput 48–54 euroa Helsingin Kaupunginteatterin lippumyyntistä, p. 09 394 022, Eerikinkatu 2 ja Lippupisteestä.

Mikko Vihma ja Raili Raitala.

KUVA MIRKA KLEEMOLA

Joululahjapaja aikuisille

ANNANTALOLLA on aikuisille joululahjapaja 9.12. klo 18–22. Tuolloin tehdään yhdessä kauniita lahjapapereita, paketteja, kortteja ja ideoitaan aineettomia lahjoja, kuten lupauksia lastenhoitoavusta, matonpesusta ja koiran ulkoiluttamisesta. Talon taideopettajat ohjaavat jouluisten ihannoitusten tekemisessä. Tarjolla on joululauluja, glögiä ja kahvia. Paja on maksuton eikä vaadi ennakkoilmoitautumista, paitsi jos haluat jakaa osaamistasi muille, kerro taidoistasi ennalta osoitteeseen annantalo.tuotanto@hel.fi.

KUVA KIRSI KUNELIUS

MARKKINAT

KUVA JUSSI HELLISTEN

Löydä joulumieli ja lahjoja

TUOMAAN MARKKINAT täyttävät Senaatintorin joka päivä 4.–22.12. kello 11–20. Ruokapihat ovat avoinna perjantaisin ja lauantaisin iltakymmeneen. Tarjolla on yli sadalta myyjältä niin perinteisiä kuin moderneja joululahjoja villasukista designiin. Suuri karuselli kyydittää kävijöitä maksutta.

Avajaisissa 4.12. kello 11 esiintyy lasten kuoro Aleksanterin patsaan juurella. Kello 12 alkaen tarjoillaan ilmaista joulupuuroa niin kauan kuin sitä riittää. Joulupukki tulee vierailulle ja on tervetullissa torilla myöhemminkin markkinapäivinä.

Tapahtuma laajenee ympärillä oleviin Torikortteleihin. Esimerkiksi Bockin talon sisäpihan Joulusaunassa saa ottaa löylyt ja lainata pyyhkeen ilmaiseksi. Viereisellä Talviterassilla voi nauttia hehkuvuonetta ja muita virvokkeita.

MYYYJÄISET

Joulua Kaapelilta

KAAPELIN joulupursua tekemistä työpajoista poniratsastukseen ja kinkkubingoon. Tuotteita myy 150 käsityörytystä. Maksuton tapahtuma on Kaapelitehtaalla (Tallberginkatu 1) 11.–20.12. ma–pe klo 11–19 ja la–su klo 11–18 (19.12. klo 11–21). Lisätiedot: www.kaapelinjoulu.fi.

ORNAMON Design Joulu myyjäisissä

on tarjolla kotimaista muotoilua lähes 250 tekijältä Kaapelitehtaalla 4.–6.12., pe klo 12–20, la klo 10–19 ja su klo 10–17. Muoti- ja sisustusbloggaajat myyvät aarteitaan 5.12. Lisätiedot: www.ornamo.fi.

KUVA KATRINA SEPPÄLÄ

MYYYJÄISET

Herkkuja jouluksi

TEURASTAMON pienillä joulumarkkinoilla 19.–20.12. keskitytään herkuteluun. Myynissä on esimerkiksi joululaatikoita, makeisia, luomuglögiä, savustettuja kalkkunoita ja joulukukkoja sekä tietenkin maistiaisia.

MUSIIKKI

Mariah Hortans ja Mathias Sandberg

Joulujazzia ilmaiseksi

TUNNELMALLISEN vocaljazzin taitajat, laulaja Mariah Hortans ja kitaristi Mathias Sandberg johdattavat svenegaavasti joulun tunnelmaan Christmas Jazz -konsertissaan. Duo esittää niin Sibeliuksen, Händelin ja Schubertin joulusävellyksiä kuin pohjoismaisia ja englanninkielisiä joululauluja Kanneltalossa 15.12. kello 18, kesto 1 tunti, vapaa pääsy.

Elokuvasävelmiä maksutta

MUSIKAALEISTA ja elokuvista tuttuja sävelmiä kuunnellaan maksuttomassa konsertissa kaupungintalon juhlasalissa 13.12. kello 14. Ohjelmassa on muun muassa *Romanssi*, *Tonight ja I feel pretty*. Minna Holm, laulu, Taiju Kaartinen, piano ja Seija Korhonen, viulu. Juhlasaliin mahtuu 300 ensimmäistä, ei lippuja.

Uudenvuoden rytmit

UUDENVUODENAATTOA juhlietaan Savoy-teatterissa Helsinki-Cotonou Ensemblen jazzin, funkin, afrobeatin ja voodoo-rytmien tahtiin. Kokoonpano syntyi suomalaismuusikoiden lyöttäytyttyä yhteen Guineanlahden virtuoosien kanssa – tuloksena on ollut lukuisia suitsutettuja konsertteja eri maanosissa. Konsertti on 31.12. kello 19, (liput 28/34 e, show & dinner 75 e, p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu).

Helsinki-Cotonou Ensemble

Kitarataituri Nykistä

KITARISTI Jim Campilongo tuo tutun telecastersoundinsa ja uuden *Dream Dictionary* -levynsä biisit makusteltaviksi Malmitaloon. Vuosia New Yorkissa uraa luonut jazzkitaristi esiintyy Euroopan ja Japanin kiertueilla kunnostautuneen suomalaisen komppiryhmänsä, basisti Vesa Salorannan ja rumpali Johan Ölanderin, kanssa. Konsertti on 3.12. kello 19, liput 15 e, p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

KUVA JIR DELIA

Tiernapojat big band -tyyliin

TIERNAPOIKAKUVAELMA saa big band -sovituksen Sointi Jazz Orchestralta Kanneltalossa. 17-henkinen orkesteri luo tuttuihin melodioihin omat tyylittelynsä ja orkestraaliset välisoittonsa unohtamatta huumavia improvisaatioita. Sävellys ja sovitukset ovat Siiri Partasen ja Rasmus Soinin, joka myös vastaa musiikinjohtosta. Solisteina nähdään Kalle Ruusukallio (Herodes), Lauri Mikkola (Murjaanien Kuningas), Juuso Waris (Knihti) ja Minna Tuuliainen (Mänkki). Koko perheelle sopiva esi-

Sointi Jazz Orchestra

tys on 10.12. kello 18, kesto noin 50 minuuttia, liput 10 euroa, p. 09 310 12000 sekä Lippupalvelu.

Tanssiteos kertoo välittämisestä

TANSSITEOS Rohkeat kertoo koskettamisesta, välittämisestä sekä hurjien asioiden tekemisestä yhdessä ja sen jälkeisestä olost. Kinetic Orchestran suvereeniin liikkumiseen tuo värikään uuden lisän 6-vuotias Oiva Mandelin, joka on erikoistunut supersankariakrobatiaan. Muut tanssijat ovat Anni Koskinen, Iiro Näkki ja koreografian tehnyt Jarkko Mandelin. Esitykset ovat Stoassa 10. ja 12.12. kello 19 ja 13.12. kello 15, kesto noin 45 minuuttia, liput 20/10 euroa, p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Rohkeat

KOHTAAMISET

Hurmeen sanoin

STOAN kuukauden kirjavieraksi saapuu Suomen omaperäisin teatteriohjaaja ja -käsikirjoittaja Juha Hurme. Hänen viimeisin ohjauksensa Europa-eus Kansallisteatteriin viime vuonna sai Eino Kaliman palkinnon. Hurme on julkaissut neljä kiitettyä romaania, joissa omaelämäkerrallinen aines sekoittuu fiktiiviseen sekä traagisella että hulvattomalla tavalla. Haastattelijana Teatterimuseon johtaja Raija-Liisa Seilo, Café Stoa 7.12. kello 18, vapaa pääsy.

KUVA STEFAN BREMER

Juha Hurme

kello 17–19 dokumentistaan *Kuka välittää*, joka kuvaa viittä naista, jotka auttavat sosiaalisen turvaverkon läpi pudonneita Itä-Helsingissä. Virka-kiossissa esitetään nonstopina elokuvia ma–pe klo 9–19 ja la–su klo 10–16 näyttelyn loppuun 31.1.2016 asti, vapaa pääsy.

ELÄINYSTÄVÄT

Eläinten talvitouhuja

KUVA KORKEASAARI

Pikkumangusti

TALVISESSÄ Korkeasaari-ressa tassutellaan sympaattisten eläinhahmojen Kurren ja Ukulin matkassa 6.12.2015–1.3.2016. Ne tutustuttavat eläinten pesiin, ravintoon ja selviytymiseen talvella. Ohjelmaa täydentävät ruokinta- ja viriketuokiot päivittäin: arkisin kello 11 pikkumangusti, kello 12.30 lumileopardi, kello 13 Amazonia, vaihtuva laji ja kello 14 metsäpeura, viikonloppuisin lisäksi kello 12 ahma lauantaisin ja tunturipöllö sunnuntaisin. Liput 6–12 e, alle 4-vuotiaat ilmaiseksi.

Joulusatu puutarhassa

TALVIPUUTARHASSA voi nauttia makсутta vehreydestä ja joulutunnelmasta sekä kuul-la 26.–27.12. ja 2.–3.1. ja 6.1. kello 13 ja 15 joulusadun *Punainen pallo*. Puutarha (Hammarskjöldintie 1) on avoinna ti–pe klo 9–15 ja la–su klo 12–16 (24.–25.12. kiinni).

KUVA ILPO MIKKONEN

Siilin joulu

Elokuvia ja ohjaajavierailuja

NÄYTTELYYN DocFilm Helsinki – joka esittelee täkäläistä elämäntapaa 1910-luvulta lähtien valokuvien, elokuvien ja julistein kaupungintalon Virka-galleriassa – liittyy ohjaajatapaamisia. 10.12. kello 17–19 kertoo Ville Suhonen kaupungin ja luonnon suhdetta ruotivasta dokumentistaan *Villiintynyt kaupunki* ja Mikko Piela 18.1.2016

MUKSUILLE

KUVA OSKAR LINDSTRÖM

Tiikerikonttori ja muuta kummaa

YHDEKSÄN kuvittajaa on suunnitellut Annantaloon kukin mieleisensä talon miljöineen. Niinpä tutustua voi yhtä lailla tiikereitä täynnä olevaan konttoriin kuin mystiseen hämärään linnaan. Näyttelyssä on myös animaatioelokuvia, piirustusnurkkaus ja pieniä yllätyksiä siellä täällä. Talojen suunnittelijat ovat Malin Ahlsved, Linda Bondestam, Lena Frölander-Ulf, Maija Hurme, Anna Härmälä, Veronica Lassenius, Åsa Lucander, Christel Rönns ja Kasper Strömman. *Olipa kerran kylä* -näyttely on avoinna 28.2.2016 saakka, vapaa pääsy.

Joulumieltä

PIKKUSIILI herää jouluyönä talviunestaan ja löytää mystyn, jolle löytyy tärkeämpi tehtävä kuin kukaan olisi uskonutkaan. *Siilin joulu* ker-

too avuliaisuudesta ja joulumielestä. Esitystä suositellaan 2–10-vuotiaille. Nukeilla näyttelemisen ja ohjaus ovat Ilpo Mikkosen Nukketatteri Pikku-Kulkurista. Esitys on Vuotalossa 10.12. kello 10.15, kesto n. 30 min, liput alkaen 7 e (ryhmäohjaajat ja alle 1-vuotiaat maksutta), info@nukketatterikeskus.fi tai p. 050 325 5093.

Lukijakilpailu

VASTAUKSET pyydetään toimittamaan viimeistään 31.12. sähköpostiosoitteeseen helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi tai postiosoitteeseen Helsinki-info, Lukijakilpailu, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki. Muistatthan liittää vastaukseen postiosoitteenne mahdollisen kirjepalkinnon postittamista varten.

Vastaus edelliseen kysymykseen

EDELLISESSÄ kysymyskuvassa 1970-luvun pääkaupungista istui nuorisoa kiviporilla. Kuvassa oli lisäksi tuolle ajalle vielä hyvin tyyppinen nakkikioski eli sn-gari. Kuvaaaja oli ikuistanut tilanteen Kallion kirjaston edustalla.

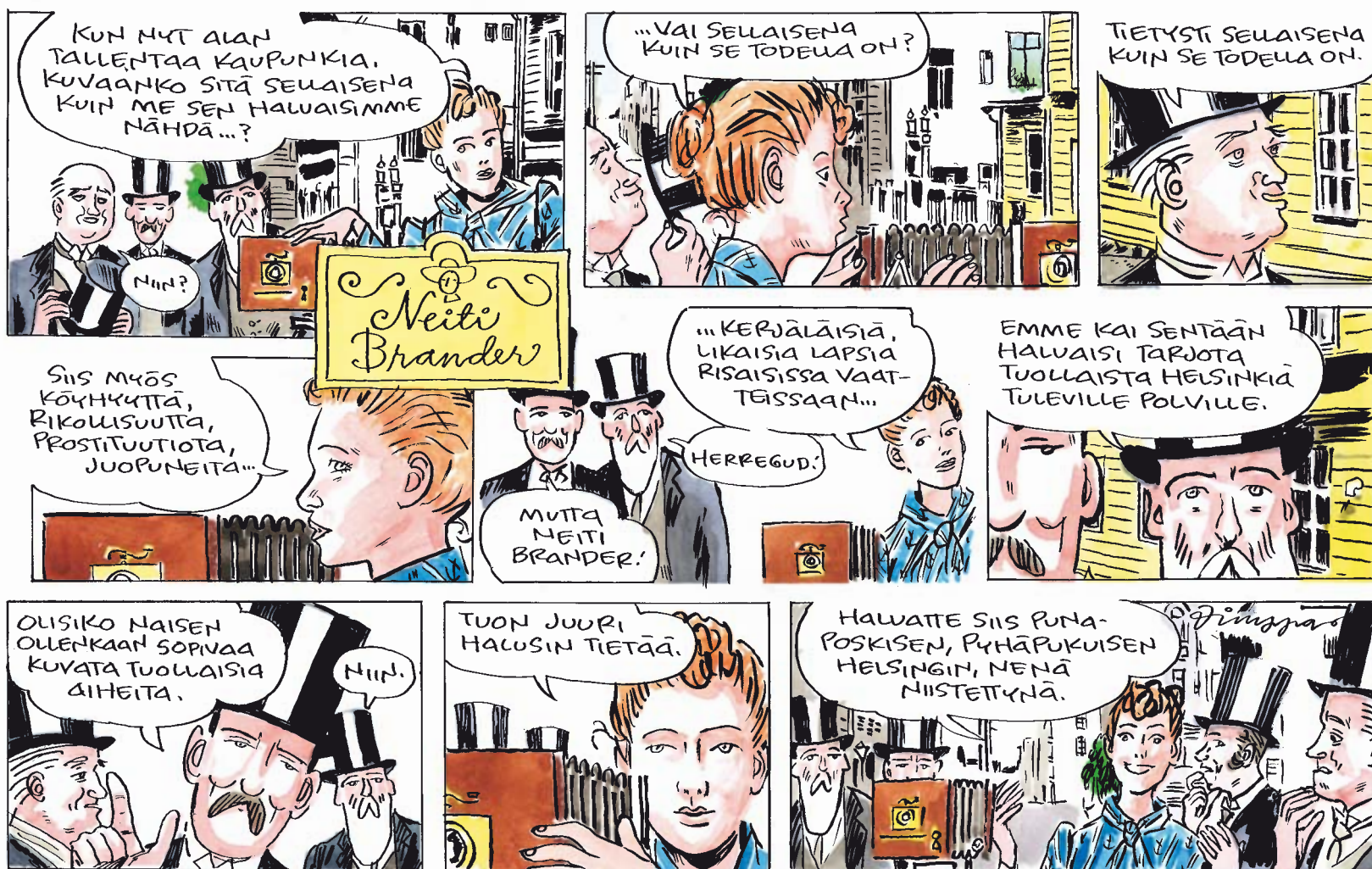

MARTTI HELMINEN

LUKIJAKILPAILUN kuvassa on uudisrakennustyömaa Helsingissä ja vielä vanhaakin rakennuskantaa ympärillä 1960-luvun alussa. Pian väistyi valtaosa näis-

täkin rakennuksista ja näkymä on nykyään toinen. **Missä päin kaupunkia on kuvattu tämä muutoksien maisema?**

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Raija Kinnunen** – onnittelumme! Kirjapalkinto on lähetetty voittajalle. Kiitos kaikille osallistuneille!

Snart tänder hon sina vita ljus

LUCIATRADITIONEN med kröning och kortege i Helsingfors har sitt upphov 1950. I år infaller Luciadagen på en söndag, men festligheterna tjuvstartar med luciamarknaden 12.12 kl. 11 på Centralgatan och samma dag kl. 9 blir det glögg, sång och lucia på Mercatorgården i Forum. Själv-

va kröningen av Finlands Lucia sker i Domkyrkan, och i år är det pastor Hilikka Olkinuora som har äran. Prick kl. 18 skrider lucian ned för Domkyrkans trappa och åker i kortege i centrum. Tidigare samma dag, kl. 12 besöker lucian julstigen på Fölisön. Familjefesten med lucia och barnpjäsen Mamma Mu och kråkan hålls 20.12 på G18.

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Svenskasidor

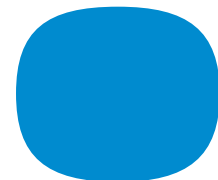

FOTO LEIF WECKSTRÖM

JULSTÄMNING

Tittut! Tomteflickan Helena Laxén kommer med en julhälsning där hon kikar fram på julstigen i Hertonäs.

Tomten tittar fram på julstigen

TOMTEN lurar bakom husknuten på Hertonäs gård, och håller sin lysande lykta som ett välkomnande i mörkret. Julstigen på Hertonäs gård är redan en tradition, det är sjätte gången som föreningen för Drama och Teater, DOT, ordnar juljippot, där besökaren får uppleva två julvärldar, julen på herrgården och julen på bondgården.

"På julstigen vimlar tomtar och stjärngossar, lucian kommer från närskolan och så uppträder elever från musikskolan Sandels", säger "tomten" **Helena Laxén**, en av många medverkande när DOT bjuder på

gammaldags julstämning.

Vid Hertonäs gård dansar man ringlekar och njuter av sång, hos bondfolket på Knusbacka gård möter man ett annat sätt att fira jul men den gemensamma nämnaren är julen på 1800-talet. I programmet ingår julmarknaden med glögg och julpynt och så säljer citybonden närodlat från åkrarna på gården. Lägg till julpysslverkstad och tomteskola för barnen.

"Ta varmt på för vi är utomhus nästan hela tiden, och barnen får gärna klä sig till tomtar eller lucior. Ju fler desto roligare", tillägger Laxén.

Julstigen på Hertonäs är 5.12 kl. 13–17.

Också julstigen på Fölisön har långa anor och även här myllrar det av tomtar och julnissar, jullekar och julmusik den 13.12 kl. 12–17. En nyhet för den här julen är julkonsert och jullevnemang på Ugnsholmen 10.12 kl. 12–17 samt ett nyårstorg med design och hantverk 2–3.1 kl. 10–16.

Jakten på den försvunna julvisan är i gång 14.12 kl. 10 på Gamlasgården. Tomtenissorna Lotta och Nella möts på tomteskolan och ska göra det sista provet för att bli riktiga tomtar: De måste kunna alla julsångerna!

Förhandsanmälan ia.pellinen@hel.fi. Ungmartha arrangerar julpyssel och julbak för 8–12 åringar den 12.12 kl. 13–17.00 i Kokvrån på Stora Robertsgatan 43.

I Nordhuset ger Vasagruppen Den klingande grodan pjäsen Grodan Klings jul som riktar sig till barn i daghems- och lågstadietåldern, 13.12 kl. 14.

Julmarknader tar plats på många håll, Thomasmaknaden 4–22.12 på Senatstorget, Kvinnornas julmarknad 2–6.12 i Gamla hamnen samt Ornamos julbasar i Kabelfabriken 4–6.12.

BOKNYHETER

Författarmatiné med anor

MÄRTA TIKKANEN införde när hon var rektor för Arbis (1972–1979) den Nyländska författarmatinén och traditionen att författare kommer för att sam-

tala om och läsa ur sina nya böcker har med andra ord pågått i många år. Den här gången samtalar Märta Tikkanen med två högaktuella författare, Kaj Korkeaho och Mikaela Strömberg. Förlagen ställer upp och bjuder på tillfälle att köpa nya böcker till specialpris. Författarmatinén ordnas som alltid i samarbete med Nylands litteraturförening, och denna gång 12.12 kl. 14–16.

NORDEN

Island, Uusma och workshop

TEMAT på Arbis är Norden, och i januari kommer tillfälle att uppleva nordiskt ur många synvinklar. Om den isländska ekonomins krasch och uppsving berättar Henrik Wilén, 19.1 kl. 18. Ambassadör Maimo Henriksson dryftar kring nordisk säkerhetspolitik 26.1 kl. 18. Och 29.1 med start kl. 16.30 är rubriken "Förstå Norden" med workshops kring danska, nordiskt ljus och Norden ur estniskt perspektiv. Som socker på botten, Augustprisbelönta Bea Uusma som berättar Andréxpeditionen, den misslyckade ballonutfärden till Nordpolen. "Förstå Norden" kostar 10 euro inklusive buffé, anmälan senast 22.1.

I KORTHET

JULEN KOMMER MED MUSIKEN

Julsångerna och julmusiken står för förväntan, glädje och högtidlighet och fram för allt stämning, oavsett om man njuter av att lyssna när andra stämmer upp och spelar eller man sjunger själv av hjärtans lust.

De svenska församlingarna bjuder traditionsenligt på tillfälle att sjunga De vackraste julsångerna i kyrkor med fin akustik.

- Matteus och julsånger 15.12 kl. 19 i Östersundom kyrka, 17.12 kl. 19 i Nordsjö kyrka, 20.12 kl. 18 i Matteuskyrkan och 6.1 kl. 18 i Degerö kyrka.
- Johannes och julsånger 16.12 kl. 19.30 i Gamla kyrkan, 17.12 kl. 16 i Folkhälsans seniorhus, 20.12 kl. 16 i S:t Jacobs kyrka samt julsånggudstjänster 26.12 kl. 18 i Berghälls kyrka och 26.12 kl. 12 i Johanneskyrkan.
- Petrus och julsånger 16.12 kl. 18 i Södra Haga kyrka och 26.12 kl. 18 i Hagasalen.
- Arbis ställer till med allsång och julens vackraste sånger 10.12 kl. 18 i festsalen på Dagmarsgatan. Arbis sinfonietta ackompanjerar. Vinterkonserten med Arbis musikelever och musiklärare, 5.12 kl. 13.
- Långa anor har även den gemensamma julkonserten som Akademiska sångföreningen och Lyran ger. Körerna sammanstrålar till tre julkonserter i Johanneskyrkan, 16.12 kl. 18.30 samt 18.12 både kl. 18 och 20.30.
- Muntra Musikanter eller MM ger två julkonserter tillsammans med Finlands Lucia i Tempelplatsens kyrka och det sker 14.12, kl. 18 och kl. 20.30 samt i Mejlans kyrka 16.12 kl. 18.30.
- Hurri-klubben i Nordsjö kretsar kring julen med jazziga julrytmer av Bianca Morales & The New F.F. Band. Musikalisk kavalkad för vuxna 12.12 kl. 19.

ÅRETS FÖRSTA RIMJAM

Lördagen 30.1 kl. 14 går Rimjam, med rim och rytm för de minsta i biblioteket i Gamlas och temat är Plask, skvätt och plums. Samma tema även 13.2 kl. 11 i LillaLuckan på Simonsgatan 9.

2 gånger Siv. Siv Eriksson och Siw Handroos-Kelekay välkomnar tiotals dagisbarn till Nussekudden och Nordhuset.

KULTURPRODUCENTEN

Glädjen kommer ur publiken

FOTO LEIF WECKSTRÖM

SOMLIGA är kavata, andra lite blyga men så öppnar **Siw Handroos-Kelekay** dörren till festsalen på Nordhuset, och skådespelaren **Siv Eriksson** stiger ut. Kavata barn och lite blyga nalkas de två med samma namn, och stämningen är snabbt förväntansfull. Siv Eriksson och hennes teater Da Capo från Sverige ska strax ge barnföreställningen Nussekudden för ett fyrtiotal dagisbarn från olika håll i Helsingfors. Bland andra har Freja, Sofie, Isabel och Tor från gruppdaghemmet Robban i centrum tagit metron till Nordsjö tillsammans med sin "dagis-tant" **Jessica Nyström**.

"Vi åker ganska ofta till Nordhuset, och andra kulturhus, som bjuder på program. För barnen är upplevelsen både äventyr och underhållning. Det är fint att staden står för verksamheten", säger Nyström.

I Nordhuset är det Siw Handroos-Kelekay som är kulturproducent och hon tar initiativ till och håller i trådarna kring program på svenska. Svenska kulturfonden uppmärksammade hennes insatser med svenskadagenpriset.

"Det finaste är att uppleva glädjen hos publiken, det gäller barnen, de unga, de vuxna och de äldre. Målet är att nå alla åldrar", säger Handroos-Kelekay.

Barn i daghem och skola blir bjudna på teater, film och föreställningar på förmiddagar, på söndagar är den gemensamma nämnaren Söndagsskoj för hela familjen, för äldre finns seniornätverket som omspannar alla väderstreck, och för ungdomarna letar Handroos-Kelekay upp grupper som ännu inte har slagit igenom. Bland annat har Satin Cirkus spelat på Nordhuset.

"Ärligt talat hade jag inte hört om Satin Cirkus utan det var min dotter som kände till gruppen före berömmelsen. Ibland ger vänner eller publiken tips på artister som är på väg mot toppen, och en gång "raggade" jag en skicklig gatumusikant som sedan spelade här", säger hon och tillägger att hon också fyndar föreställningar på facebook sajten Vi som jobbar med teater i Svenskfinland. I svenska kulturgruppen med program i hela regionen byter man idéer, och ofta delar kulturhusen på kostnader för artister som uppträder i respektive hus.

Nordhuset är även värd för Hurrikubi, klubbkvällar för vuxna och med bland andra Fredrik Furu och Hans on the Bas på kommande, och tangokväll på vändagen 14.2 kl. 17 med Sininen Tuli & Grupo Ondú.

Jazzig jul i Malm

SENIORNÄTVERKET bjuder på jazzig julstämning med Mariah Hortans och Mathias Sandberg samt Finlands Lucia. Det är inom ramen för SeniorNord, men inbjudan gäller alla seniorer, och platsen är Malms kulturhus. På programmet står även klassiska julverk av Sibelius, Händel och Schubert samt Christmas Carols på engelska. Och som alltid på seniorträffarna blir det både paus-gympa och infotorg. 16.12 med start kl. 14. Folkhälsan erbjuder skjuts inom norra Helsingfors med invatxi, boka senast 11.12 via Emma Lunabba, 044 7883 696.

STADSSEKRETERAREN

"En fascinerande spännande stad"

Mitt Helsingfors. Victor Andersson gillar sin stad, som hemstad och staden han jobbar för.

SLUMPEN förde Victor Andersson till Helsingfors stad, och nu är han stadssekreterare, en post med insyn i beslutsgången inom staden. Andersson är statsvetare från

Helsingfors universitet, sedan jobbade han vid HU med nordiska frågor och det förde honom till Helsingfors EU-kontor i Bryssel. Efter två år kom han tillbaka, och till Hel-

BYGGNADSKONTORET PRESENTERAR

Statyer som talar till dig

FOTO LEIF WECKSTRÖM

som resulterade i Finlands första hetsiga kulturdebatt. Statyn ansågs vara alltför flirtig och fransk. Havis Amanda är nu en av sex statyer som berättar om sin uppkomst. De övriga är Topelius, Runeberg, Leino, Kejsarinnans sten och Alexander II. Länken till filmerna på www.vihreasyliit.fi/sv, och man kan skanna in storyn genom QR-koden vid statyn.

VILKEN röra, utbrister mademoiselle Marcelle Delquini på svenska och hänvisar till skandalen som uppstod när Ville Vallgrens Havis Amanda avtäcktes 1908. Delquini stod modell till statyn

singfors stad.

Andersson, 37, är uppvuxen i Lappträsk i Östnyland, men är helsingforsare i själ och hjärta där han bor i det sjudande gyttret av nybyggande i Fiskehamnen.

"Det är fascinerande och spännande att följa med utvecklingen i Fiskehamnen. Något händer hela tiden, området förändras från dag till dag. Jag stortrivs trots buller och damm, och mitt tycke för Fiskehamnen blir inte mindre av närheten till ställen som Slakthuset", säger han och tillägger att mat är hans passion. Ska han lista något av det mest positiva med Helsingfors så är det matkulturen som tenderar att bli bara bättre.

"Se bara vilken succé den återkommande restaurangdagen är".

Jobbet på stadskansliet och som nära medarbetare till överborgmästare Jussi Pajunen beskriver Andersson på samma sätt som Fiskehamnen, fascinerande och spännande.

"Vid det här laget har jag jobbat 13 år på staden, och ska genast erkänna att jag som studerande inte förstod hur mångsidig verksamhet staden ägnar sig åt. Det handlar inte bara om social- och hälsovård eller skolor och daghem utan om så mycket mer. De nordiska städerna är överlag både starka och självständiga i sitt arbete med att bestå med service i vardagen".

"Min uppgift är att följa med internationella frågor eller med andra ord utveckling och samarbete med andra städer och kommuner i Europa och i världen".

På sistone har Andersson arbetat med en klimatpolitisk redogörelse som behandlades i stadsstyrelsen med anledning av och inför klimatmötet i Paris. Helsingfors mål är förresten att staden ska vara koldioxidneutral år 2050.

Ska han säga något negativt i Helsingfors blir han svarslös men tillägger efter en stunds funderade:

"Jag efterlyser respekt för övergångsställen i trafiken".

Slush – On a mission to inspire

THE HELSINKI-BASED mega-event for startups and investors *Slush* is on a mission to encourage entrepreneurship. Slush CEO **Riku Mäkelä** says, "I want to make the best, super-talented young people with outstanding ideas realize that they can achieve something great, and change the world, by becoming entrepreneurs."

Slush itself sets an example: over seven years, the event has grown from a Finland-focused meeting for a couple of hundred people to one of the world's foremost efforts to help startups to grow. The latest Slush event, held in November 2015, attracted 15,000 attendees, 1,700 startups from close to 80 countries, 800 venture capital investors and 630 media representatives.

Slush CEO Riku Mäkelä

Smart Helsinki in your pocket

THE CITY OF HELSINKI awarded three innovative new apps under development at the Ultrahack 2015 hackathon in November. Helsinki was one of the event's main partners, seeing the partnership as a good way to speed up the development of new digital services.

The City of Helsinki's main prize went to *Routes Helsinki*, which is an app that can be used to create interesting tours of Helsinki. Second prize went to *No Tow*, an app created by Helsinki students utilizing open data from the City of Helsinki Public Works Department to lower the number of cars towed in Helsinki. Third prize went to a team consisting of Danish students who have developed *Cook With a Local*, an app that can be used by everybody to announce or register in cooking events.

Read more in the English Supplement:
www.hel.fi/helsinki-info
In English

Valoa pimeyteen

PIMEÄ aika vuodesta kestää meillä pitkään. Jo sen takia on tärkeää, että kaupunki huolehtii katujen ja puistojen valaisemisesta. Helsinki tarjoaa asukkaille ja turisteille myös valoelämyksiä: Aleksanterinkatu on saanut jouluvalaistuksen, samoin Esplanadin puisto on koristeltu uusien jouluvaloin. Vuosi vaihtuu Senaatintorilla ilotulituksen siivittämänä ja tammikuussa kaupungin valaisee valofestivaali Lux Helsinki. Sen valoteos *Lampounette* nähdään niin tämän lehden kannessa kuin sisäsivullakin.

Lue lisää sivuilta 10–11 ja 21–23.

HELSINKI-INFON kannen on tehnyt helsinkiläinen kuvittaja **Mari Huhtanen** graafisen suunnittelun toimistosta Kildasta.

"Helsinki on jännittävä paikka asua. Missä tahansa kuljenkin, on kaupunki täynnä inspiraatiota: vanhat valokyltit, kauppahallien notkuvat tiskit, Kaivopuiston sumuiset rannat ja omia salaisia reittejään kulkevat japanilaiset turistit. Haluan kuvittaa kaupungin erilaisia tunnelmia. Tallentaa ainutlaatuiset hetket."

